"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 82 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, huhtik. 6 p:nä — Sat., April 6 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Canadan Suomalaisen Järjestön edustajakokous

Lehden arvostelussa todetaan Vapauden pysyneen oikealla periaatteellisella linjalla — Tunnustus annettu tehdystä työstä

(Jatkoa 4:teen istunto)

NUORISOLIITON EDUSTAJAN TERVEHDYS

Canadan kommunistisen nuorisoliiton toimitsija Oscar Ryan saapui kokoukseen, ja lausui hän sanottuun liittoon kuuluvan järjestyneen työläisnuorison ja heidän äänenkannattajansa "Young Workerin" sekä pioneerien lehden, "Young Comraden" terveh-dykset kokoukselle. Puhuja lausui, että kommunistisella nuorisoliikkeellä on paljonsa kiitollisuuden velassa niistä nuorista voimista, mitä liitto on saanut suomalaisen työväestön keskuudesta.

Ryan kuvasi sitä osaa, mitä vallankumouksellinen nuoriso ja sen lehdistö näyttelee työväenliikkeessä, osoittaen että liitolla on tärkeä päämäärä toittaa nuoriso työväen puolelle. Porariston on nykyään kohdistanut erityisen vainonsa järjestynyttä nuorisoa vastaan. Nuoria työläisiä vangitaan ja tuomitaan sentähden, että ovat kaikkein suurimmalla aktiivisuudella toimineet työläisten järjestämiseksi ammatti-unioihin.

Puhuja vetosi suomalaisiin toveihin erikoisesti nuorisolehdistön puolesta. Nuorisoliitto on jo viiden vuoden ajan julkaissut nuorisolehteä ja kolmen vuoden ajan varhaisnuorison lehteä. Näiden lehtien avulla on kasvatettu nuorista toimivia luokkataistelijoita, kirjeenvaihtajia ja kykeneviä organiseeraajia. Ilman näitä propagandavälineitä olisi liikkeemme paljon heikompi. Siksi oli työväenliikkeen yhteisillä voimilla vietävä nuorten liikettä eteenpäin.

TERVEHDYS CADADAN TYÖVÄENURHEILULIITON EDUSTAJAKOKOUKSELTA

Toveri Lauri Nurmiaho, joka oli pannut Sudburyssä pidettävästä Canadan työväenurheiluliiton edustajakokouksesta, esitti kokouksen tervehdyksen. Samoin esitti yhdysvaltalainen veri Mäki vaikutelmiaan urheiluliitokokouksesta. Niiden mukaan on liikokouksessa pyritty keskustelemaan urheiluväen asioita rakentavassa hengessä. Oli kiinnitetty erikoista painoa työskielisten järjestämiseen urheilutoimintaan ja heidän vetämiseksi sitä tä lähemmäksi työväenliikettä.

Tov. Nurmiaho huomautti, että liitokokous oli hylännyt ehdotuksen nadalaisen suomenkielisen urheiluden perustamisesta ja sensijaan päättänyt esittää että Vapaus-lehti laisi entistä enemmän huomiota urheiluliikkeelle samalla, kun toiselta puolen olisi kehitettävä yhteistoimintaa heilijain ja seurojen sekä lehden illä. Liittokokouksessa oli todettu työväen urheiluliikkeen kasvanneen in nopeasti, että liittokokous katsoi ei liiton sihteerin tointa voida e. an jatkuvasti pitää sivutoimena. iselta puolen, eivät liiton varat sallivielä vakinaisen sihteerin palkkaasta. Sen vuoksi oli toivottu, että paus-lehti tukisi liittoa siten, että den palvelukseen sivutoimena otaisiin pätevä urheiluhenkilö, joka nalla kun hoitaisi lehden urheiluotoa ja tekisi muuta työtä, olisi urheiluliiton sihteerinä. Liittokokous oli väksynyt Vapauden liiton äänennattajaksi.

Edellämainitun tarjouksen suhteen atti kokous, että asia jätetään toienpanevan komitean sovittelujen aan.

Kuudes istunto

...DEN ARVOSTELU

VAPAU...

...udennessa istunnossa otettiin käteväksi Vapauden arvostelu. Sashewanin edustaja toivoi, että vasudessa kiinnitettäisiin enemmän miota farmarien kysymyksiin.

ov. Hill selosti toimitusneuvoston estämää toimittajain työjakoa olimatta siitä, että lehteä laajenliin kuusipäiväiseksi, ei siinä ole ne vuoden aikana ollut tilaa eri ojen säännölliselle ilmestymiselle keväällä otti paljon tilaa Vapauuuttokeskustelu ja sen jälkeen t tulleet muut päivän poliittiset ymykset, jotka ovat vieneet palo tilaa. Tilannetta on koetettu helttaa julkaisemalla keskim. joka toiviikko 8-sivuisen numeron, jonlisäksi on julkaistu aluenumeroita. iden avulla sekä erikoisia pienempiä hoituspalkkioita maksamalla on pyty kehittämään kirjeenvaihtajaerkkoa.

Hautamäki oli sitä mieltä, että lehssä ei tarvitseisi olla eri osastoja llä ihmiset tulevat paremmin lukeeksi kirjoituksia kaikilta aloilta, jos niitä ei jaotella eri osastoihin. Selitti, etteivät port-arthurilaiset ole täysin tyytyväisiä lehden sisältöön. Arveli että viime kesäistä Suomen suurta kommunistijuttua oli liian yksityiskohtaisesti selostettu. Lehden periaatteellinen linja on ollut oikea ja tyydyttävä.

Jackson sanoi, että lehti oli melkoisesti parantunut sisällöltään sen jälkeen kun sitä laajennettiin. Siinä saisi kuitenkin olla enemmän n.k. "tyvimiehen" kirjoituksia, lainauksia "Inprecorrista" j.n.e. Farmariosasto hänen mielestään on teknillinen mahdottomuus niissä oloissa kun lehti nykyisin ilmestyy.

Virta huomautti erikoisen henkilön hankkimista toimitukseen kirjeenvaihtajien kehittämiseksi. Pakinaosasto on vaikea ala, eikä ole saatu täysin onnistuneeksi. Kunnolliset pakinat ovat kuitenkin tärkeät lehden levikin lisäämisessä. Kari toivoi enemmän kaunokirjallisia kirjoituksia, ja lyhyempiä teräviä toimituskirjotuksia sekä kahdesti viikossa ilmestyvää osuustoimintaosastoa.

Oksanen kannattaa osuustoimintaosaston julkaisemista sekä painosti sitä, että kronikoidenkin tulisi perustua mahdollisimman tarkkaan asiain tuntemiseen, etteivät vastustajat löydä niistä valtteja hyökkäyksilleen.

Stahlberg viittasi Suomen-uutisten julkaisemisen välittämättömyyteen koska tuhansia siirtolaisia saapuu vuosittain maahan, ja mielellään vielä lukevat Suomen tapahtumista. Suomen tilanteen kehittymistä on jatkuvasti seurattava ja enemmän huomiota kiinnitettävä sos.demien petturuuden paljastamiseen. Lehden taloudellisen edun kannalta olisi myöskin toimittava enemmän ilmoitusten hankkimiseksi.

Laurila selitti Border Cities'sa arvostelavan etusivun uutisia useinkin liian pitkiksi. Lehden kuvitusta kehitettävä.

Keskustelussa edelleen pohdittiin lehden ilmoituspuolen yhteydessä olevia asioita. Samoin kysymyksiä, jotka ovat yhteydessä Suomesta tulevan uuden siirtolaisaineksen saattamisessa kosketukseen suom. järjestön ja Vapauden kanssa.

Toimittajat Neil ja Tenhunen vastasivat erinäisiin, keskustelun aikana tehtyihin huomautuksiin. Tov. Neil huomautti, että vaikka lehden toimitusneuvosto ei olekaan aina voinut ratkaista lehteä koskevia asioita täysin sovinnollisesti on toimitusneuvostolla kuitenkin ollut suuri merkitys ja sen toimintaa on edelleen kehitettävä. Kysymys lähetettiin ponsikomiteaan, jonka laatimat seuraavat ponnet tulivat myöhemmin hyväksytyksi:

"Vapauden toimituksen mennyt työ.

Meikäläisessä järjestötoiminnassa vallitsee usein puutetta täysin harjaantuneista toimitsijavoimista. Vapauden toimitusvoimatkin ovat enimmäkseen olleet nuorta itseoppinutta tai opiskelevaa väkeä. Siitä huolimatta huomaa kokous, että Vapaus on ollut melko kunnollisesti toimitettu, vaikkakin olisi suotava, että lehden sisältöä voitaisiin eräissä kohdin parantaa.

Työläiskirjeenvaihto on saatava vilkastumaan, yleistymään ja kääntymään enempi työmaa- ja järjestötoiminnan selostelupohjalle. Samoin on pidettävä silmällä tilaisuuksia, kunnollisen työläisten kohtaloita humoristisessa muodossa käsittelevän pakinaosaston aikaansaamiseksi.

Viime edustajakokouksen antamia ohjeita ja työväenlehdelle kuuluvia yleisiä periaatteita on toimitus tunnollisesti noudattanut, jonka edustajakokous mielihyvällä toteaa".

"Vapauden toimituksen tuleva toiminta.

Koska edustajakokouksessa on tullut ilmi, että yhteistoiminta, jonka puutetta Vapauden toimitsijoiden keskuudessa on aikaisemmin ilmennyt, on huomattavasti parantunut sitten viimeisen edustajakokouksen, haluaa edustajakokous painostaa, että viime edustajakokouksessa laaditut määritelmät tultaisiin edelleenkin noudattamaan."

TOVERI VAARAN JUTTU

Toveri Hill selosti tov. Vaaran oikeusjutun vaiheita ja siitä johtuneita oikeus- y.m. kuluja. Jutun kustannukset asianajajien palkkojen, matkakulujen y.m. menojen muodossa tekevät noin 1,600 dollaria. Tämän lisäksi tulee toveri Vaaralle langetettu 1,000 dollarin sakko. Kokous hyväksyi selostuksen ja yksimielisesti päätti, että tuomittu sakko maksetaan järjestön varoista.

Toveri Hill ilmoitti Canadan työväenpuolustusliiton toimenpiteistä Vaaran puolustusrahaston keräämiseksi. Rahastoon on tähän mennessä kertynyt noin tuhat dollaria, ja tulee rahasto todennäköisesti vielä melkoisesti suurenemaan, joka on todistuksena siitä, että työläiset ovat antaneet yksimielisen kannatuksensa Vapauden ja toveri Vaaran oikeustaistelulle.

TOIMITUKSEN VASTAINEN JÄRJESTELY

Keskusteltiin Vapauden toimituksen järjestelystä. Toimitus oli joutunut kärsimään työvoiman puutteesta tov. Vaaran vankilaan joutumisesta, erään toimittajan eroamisesta j.n.e. Kokous päätti jättää asian toimeenpanevan komitean toimenpiteiden varaan.

(Jatk.)

Autotyöläisten lakko Englannissa on päättynyt

11,000 työläistä, jotka lakkoutuivat vastoin union lupaa, palanneet töihin

LONTOO, huhtik. 5. — Austinin autotehtaan lakossa olevat 11,000 työläistä ovat päättäneet palata töihin sen jälkeen, kun työnantajain taholta luvattiin, ettei ketään lakkolaisista tulla boikottamaan. Lakko alkoi sellaisissa omituisissa olosuhteissa, että järjestymättömät työläiset erään Bowenin johdolla lopettivat työnsä huolimatta vanhoillisen ammättiunion vastustuksesta.

Yksityiskohtaisempia tietoja lakon lopettamisen ehdoista puuttuu.

DYSSELDORFF, Saksa, huhtik. 4. — Saksan kommunistisen nuorisoliiton neljäs kongressi on kokoontunut täällä suurenmoisin mielenosoituksin, joihin otti osaa 50,000 nuorta työläistä. Mielenosoitus oli järjestetty sosialidemokratiaa vastaan ja Neuvostoliiton puolesta.

Mielenosoituksen jälkeen puhui kokoontuneille edustajille Saksan kommunistipuolueen sihteeri Thaelmann.

Toronton ammattineuvoston kommunistiviha

TORONTON VANHOILLINEN AMMATTINEUVOSTO EROITTANUT MACDONALDIN, PEELIN, Y.M. KOMMUNISTEJA

TORONTO, Ont., huhtik. 5. — Eilen illalla pitämässään istunnossa päätti täkäläinen vanhoillinen ammattijärjestön ammattineuvosto erottaa jäsenyydestään kommunisteiksi tunnetut edustajat. Määräys koskee kommunistipuolueen sihteeriä, Jack MacDonaldia, Fred Peeliä ja muita kommunisteja, jotka kukin ovat valituita edustajia omista ammattiyhdistyksistään.

Ammattineuvostolle oli Oshawan autotyöläisten vanhoillisen ammattiyhdistyksen jonkun virkailijan ja naisten vaatetustyöntekijäin liiton taholta lähetetty viralliset syytekirjelmät siitä, että kommunistit ovat harjoittamassa n.k. "hajotus"-työtä rakentaessaan canadalaisia teollisuusliittoja vastapainoksi taantumuksellisille Amerikan työväenliiton alaisille järjestöille. Kiivaan keskustelun aikana vaati tov. MacDonald ammattineuvoston virkailijoita toteennäyttämään, että Oshawassa olisi olemassa sanotunlainen autotyöläisten yhdistys. Samoin ilmeni keskustelussa, että naisten vaatetustyöntekijäin englanninkielisessä yhdistyksessä ei ole tällä kertaa kuin 53 jäsentä. MacDonald totesi, että kommunistipuolue ja sen jäsenet tulevat aina taistelemaan järjestymättömien työläisten järjestämiseksi. Eroittamisehdotuksen mennessä äänestyksellä, tuli se hyväksytyksi 82 äänellä 17 vastaan.

Canadan vanhoillisen ammattijärjestön johto, joka seuraa Amerikan työväenliiton taantumuksellista politiikkaa, omaksuu kerta toisensa jälkeen räikeämpiä menettelytapoja, pyrkiessään poistamaan sen riveistä kaiken elinvoimaisen aineksen. Vanhoillinen ammattiliike on menettänyt kaiken merkityksensä työväenluokan etujen edistäjänä, ja petollisten johtajien toimesta muuttunut kapitalistien riiston välikappaleeksi.

Neuvostovastainen propaganda Yhdysvalloissa

Puna-armeijan kummituksella pelotellaan

WASHINGTON (FP) — Laajakantoinen Neuvostovastainen propaganda on taas alkamassa, Chicago Tribunen viikkojulkaisu, "Liberty", on ensimäisenä antanut merkin, siihen yhtyen Washington Star kokosivun kokoisella parjauksella, jota aletaan levittämään kaikkialle. Tämä hyökkäyssarja on alettu, kuvailemalla oletettua suurta maailman vaaraa, mikä on Neuvostohallituksen puna-armeijassa, jonka tarkoituksena muka on maailman valtaaminen.

Washington Star kuvaa "Punaisen Napoleonin", päällikkö Karakhanin Kazanista, tulevana Puna-armeijan johtajana, tavallisen armeijasotilaan kypärään puettuna, punainen tähti rinnassa, joka on valmistautunut Amerikan valtaukseen ja uhkaa valkoista miestä kuolemalla ja heidän vaimojaan raiskauksella.

Tämä propaganda on alettu sen vuoksi kun tiedetään, että uusi valtiosihteeri Henry L. Stimson on suosiollinen Neuvostohallitukselle, ja pitää mahdollisena Neuvostohallituksen tunnustamista, joten tämä propaganda on alettu hänelle varoitukseksi ja opposition nostamiseksi Sovienttihallituksen tunnustamista vastaan. Tyhmällä maailman vaaran peloittelulla ja kirjeitten väärentämisillä yritetään voittaa yleinen mielipide Neuvostovaltaa vastaan.

Saksa vastustaa sotakorvausten kiristämistä

PARIISI, huhtik. 5. — Kokoonnuttuaan ensimäisen kerran pääsiäisen jälkeen, pyysi liittolaismaiden asiantuntijain komitean puheenjohtaja Young Saksan edustajalta vastausta niihin sotakorvausvaatimuksiin, mitä liittolaismaiden edustajain taholta oli aikaisemmin esitetty sotakorvauskysymyksen lopullisen järjestämisen ehdoina. Saksan edustaja, tohtori Schacht, vastasi, ettei Saksa voi hyväksyä liittolaisten esitystä, mutta on valmis edelleen neuvottelemaan asiasta.

Kaivosmiesten johtaja linnaan Yhdysvalloissa

Minerich alkanut kärsiä 45 päivän tuomiotaan, joka mätkäistiin lakkovartioinnista

NEWARK, Ohio, huhtik. 5. — Kansallisen kaivostyöläisten union toimeenpanevan komitean jäsen Anthony Minerich alkoi keskiviikkona kärsimään 45 päivän vankeustuomiota, joka hänelle tuomittiin sen johdosta, että hän johti kaivostyöläisten taistelua Ohiossa, ja estetuomioista huolimatta järjesti lakkovartioinnin kaivoksille. Kansainvälinen työväenpuolustusliitto on toiminut Minerichin vapauttamiseksi, mutta Ohion ylioikeus pari viikkoa takaperin lopullisesti vahvisti alemman luokkaoikeuden antaman tuomion.

Minerich on nuori kaivosmies, joka on kunnostautunut työläisten taisteluissa sekä toiminnassa vanhoillista rappeutunutta unioliikettä vastaan.

Englannin kutomokapitalistit kiristävät työläisiä

Uhkaavat 7,000 työläistä sululla pakottaakseen heitä hyväksymään palkanalennuksen

LONTOO, huhtik. 4. — Raskaan villakutomoteollisuuden työläisiä Yorkshiressa uhkaa työnsulku sen johdosta että eivät ole sovinnossa taipuneet työnantajain vaatimaan 10 prosentin palkanalennusvaatimukseen.

Kansallisen kutomotyöläisten unionin presidentti Ben Turner, on pyytänyt työnantajia alistamaan asian sovittelulautakunnalle tahi ainakin neuvotteluista. Selkkaus käsittää noin 7,000 työläistä.

Parhaillaan on Birminghamessa suuri työtaistelu joka käsittää noin 8,000 trustin moottoritehtaan työläistä.

Ulkomailla avioeron hankkinut tuomittu kaksinnaimisesta

MONTREAL, P. Q., huhtik. 5. — Täkäläinen oikeusistuin tänään tuli kitsi canadalaisia lakeja siten, että Britannian alamainen, joka on saanut avioeron ulkomailla ja on sen jälkeen mennyt uudelleen avioliittoon, voidaan Canadassa katsoa syylliseksi kaksinnaimiseen. Tällainen päätös annettiin erään Asead Eddyn jutussa. Eddy oli saanut avioeron Yhdysvalloissa ensimäisestä vaimostaan, jonka kanssa hän meni avioliitton Canadan puolella. Saatuaan avioeron meni hän uudelleen avioliittoon Yhdysvalloissa, siirtyen sittemmin asumaan tänne.

Jos tällainen tulkinta tulee ontariolaisissa oikeuslaitoksissa hyväksytyksi, voi se aiheuttaa suuria vaikeuksia lukuisille Ontarion maakunnan asukkaille, jotka ovat hankkineet avioeroja Detroitissa. Esitettyjen numerotietojen mukaan sai 548 canadalaista avioeron viime vuoden aikana Yhdysvaltain puolelle Detroitissa, sillä avioero-oikeuksia ei Ontariossa ole. Avioerojen saanti nykyisen monimutkaisen prosessin kautta, hakemuksien täytyessä kulkea senaatin kautta, kysyy aikaa ja paljon varoja, joten se ei ole muitten kuin parempiosaisten ylettyvillä.

Ranskan kommunistipuolueen kokous pidetty kaikista esteistä huolimatta

Poliisit estivät äskettäin kokouksen pitämisen — Kokouksessa painostetaan sodan vaaraa ja taistelua oikeistolaisuutta vastaan

PARIISI — (Inprecorrin tieto) — Huolimatta poliisivalnosta pidetään Ranskan kommunistipuolueen kansallistakongressia täällä St. Denisissa.

Monmousseau avasi kokouksen puheella, jossa hyökkäsi puolueessa ilmenevää epäilystä ja opportunismia vastaan.

Frachon raporteerasi kansainvälisestä tilanteesta osoittaen vakavan sodan vaaran olemassaolon ja Ranskan imperialistien näyttelemää osaa sodan valmistamisessa Neuvostoliittoa vastaan.

Ranskan kommunistipuoluetta kehoitettiin taistelemaan oikeistoliipeä vastaan sekä sellaisia sovittelijoita vastaan, jotka esiintyvät esim. pohjoisella alueella.

Keskustelu seurasi Crozetin esiintymistä oikeistolaisten puolesta. Crozet yritti todistella, että kapitalismin vakiintuminen olisi lujittunut ja että sodan vaara ei ole ilmeinen, samalla protesteeraten "puolueen ultravasemmistolaista suuntaa vastaan".

Useat toverit vastasivat Crozetille, selittäen, että hänen politiikkansa jonkaisi sosialidemokratiaan.

Toiset puhujat vetosivat pohjoisen piirin edustajiin, kehoittaen heitä katkaisemaan suhteensa sovittelijoihin, jotka avustavat oikeansiiven toimintaa. Jacob selitti, että pohjoinen alue on täydellisessä yhteisymmärryksessä Kominternin kuudennen kongressin päätösten kanssa ja näkee oikeistolaisuuden vaaran sekä tulee taistelemaan sitä vastaan.

Kun Ranskan kommunistipuolue yritti pitää kokoustaan joitakin päiviä takaperin hyökkäsi poliisi-armeija kokoushuoneeseen vangiten osanottajat. Tällaisista mielivaltaisista hyökkäyksistä huolimatta ovat edustajat kokoontuneet nyttemmin uudestaan ja pitäneet konventsioninsa.

Kolme surmautunut etelä-Ont. myrskyissä

Tuhoisia myrskyjä riehunut useilla seuduilla

MATKUSTAJAJUNA SUISTUNUT RADALTA

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

TORONTO, Ont., huhtik. 6. — Rankkasade ja ukonilma aiheutti paljon vahinkoa Torontossa ja sen ympäristöllä eilen iltapäivällä ja illalla. Aamulehtien antamien tiedotusten mukaan suistui Toronton ja Montrealin välinen C. N. R:n matkustajajuna No. 20 pois radalta noin mailin länteen Bowmanvillestä, vesivirtain katkaistessa ratapenkereen. Junankuljettaja menetti henkensä onnettomuudessa.

Harmonyssä suistui neljä automatkalla ollutta Harmony-puroon, josta tulvat olivat vieneet sillan.

Näistä pelastui kaksi, toisten kahden menettäessä henkensä.

Kaksi mailia itäpuolella Bowmanvilleä suistui C. P. R:n rahtijuna radalta, kuljettajan loukkaantuessa.

Tulvat olivat myös murtaneet ratapenkereen Toronton ja Sudburyn välisellä linjalla, noin 50 mailin päässä Torontosta, joten Toronton ja Winnipegin sekä Toronton ja Soon välillä kulkevat junat palasivat takaisin Torontoon tänä aamuna voimatta jatkaa matkaansa.

Ensiksimainitussa Toronton-Winnipegin junassa olivat Canadan suomalaisen järjestön edustajakokoukseen osaaottaneet Port Arthurin alueen edustaja, toveri Kari ja Vapauden toimittaja Neil.

Neuvostoliiton tilauksia annettu Englantiin

MOSKOVA, huhtik. 4. — Englantilaiselle teollisuus- ja kauppakomission jäsenille, jotka parhaillaan tutkivat kauppavalhdon elvyttämismahdollisuuksia Englannin ja Neuvostoliiton välillä, on annettu $500,000:n tilaus, koskien se puuvillatehdaskoneiston hankintaa Neuvostoliittoon.

Retkikunnan jäsenet ovat nyt Moskovassa, missä heille annetaan kaikki mahdollinen apu tutkimuksiensa suorittamista varten. Monien suurten valtion tehdaslaitosten johtajat ovat tulleet Moskovaan avustaakseen retkikunnan jäseniä tietojen hankinnassa.

Edellämainittu tilaus annettiin eräälle Oldhamissa olevalle liikkeelle. Liike on jo jonkun aikaa ollut neuvotteluissa neuvostoviranomaisten kanssa kutomotehdaskoneistojen toimittamisesta Neuvostoliitolle. Liikkeen edustajat ovat mukana retkikunnassa.

Saksan työväen avustusliitto kokoontunut

DRESDEN, Saksa. — Kansainvälisen työväenavustusliiton Saksan jaosto on pitänyt täällä kolmatta kansallista kongressiaan. Edustajia oli saapunut muilta veljesjärjestöiltä kautta maailman. Puhujien joukossa mainitaan Markoff Yhdysvalloista, Dandova-Stachova Tshekkolovakiasta, Aradi Rumaniasta, Dutilleuil Ranskasta, Sillen Ruotsista ja Medard Belgiasta.

Alfons Goldschmidt avasi kokouksen. Dunninghaus esitti toimeenpanevan komitean raportin.

Ennen kongressin alkamista pidettiin Dresdenissä suuri mielenosoitus.

Kalininia kunnioitetaan

Ollut 10 vuotta neuvostovaltion johdossa

MOSKOVA, huhtik. 4. — Neuvostohallitus kokoontui erikoisistuntoon täällä toissa päivänä, juhliakseen toveri Kalininia sen johdosta, että hän tulee olleeksi 10 vuotta Neuvostoliiton keskustoimeenpanevan komitean puheenjohtajana.

Rykov, Voroshilov, Petrovski y.m. puhuivat. Puhemiesneuvosto on julkaissut adressin, joka on osoitettu Kalininille. Adressissa m.m. sanotaan, että hänet valittiin puhemieheksi Leninin toimesta edustamaan työläisten ja talonpoikain yhtymistä.

Vanhoilliset kalastelevat naisten kannatusta Englannissa

LONTOO, huhtik. 5. — Ulkoministeri Austen Chamberlain on kirjottanut kirjeen West Birminghamin piirin naisvalitsijoille, selittäen, että kansallisessa kauppavaihdossa on tapahtunut jatkuvaa parannusta, mikä tulee jatkumaan kuluvan vuoden aikana, jos taataan vaaleissa pysyväinen hallitus, t.s. jos vanhoilliset pysyvät edelleenkin vallassa.

Tämä imperialisti vetoomuksessaan selitti toivovansa, että naiset osoittautuvat sen edesvastuun arvoiseksi, mikä heidän päälle on pantu auttamalla konservatiiveja.

Chamberlain ei puhunut mitään siitä, että miljoonainen työttömyys on jatkuvasti kärjistynyt vanhoillisen hallituksen aikana, huolimatta epämääristä lupauksista muka kaupan elvyttämisestä.

WUHANIN ARMEIJAT KÄRSINEET PERINPOHJAISEN TAPPION

PERÄYTYNEET EPÄJÄRJESTYKSESSÄ HANKOWISTA, MISSÄ SIVIILIVÄESTÖ ON PAKOKAUHUN VALLASSA

...k. 5. — Kansalli...yuttivat ensen hallituksen jouk... täällä simäisen huomattavat voitto... eilen, kun ne karkoittivat Kwangsotilasryhmän johtamat Wuhanin armeijat Hankowista. Kansallisten voitto näytti jo ennakolta varmalta, kun Fengjusiang pysyi kansallisen hallituksen puolella ja Hupehin kenraalit asettuivat puolueettomuuskannalle.

Wuhanin armeijain lopullista häviötä kiirehti seitsemättä Wuhanin armeijakuntaa johtavan kantonilaisen kenraalin petos, jonka kautta hallituksen joukoille avautui tie Wuhanin joukkojen keskelle. Wuhanin armeijoukkojen keskelle. Wuhanin armeijoukkojen peräytyvät epäjärjestyksessä ilman minkäänlaista johtoa, ja siviiliväestö on joutunut pakokauhun valtaan, sillä se pelkää kurittomain joukkojen ryhtyvän väkivaltaisuuksiin.

Hankowin ulkomaalaiset ovat keskittyneet lähetystökortteleihin, joita varustetaan. Myöskin tuhansia kiinalaisia siviilihenkilöitä on paennut ulkomaalaisten kaupungincsaan.

Kieltolaki epäonnistunut Nova Scotiassa

HALIFAX, N. S., huhtik. 5. — Nova Scotian kieltolain yhtitarkastaja raportissaan, jonka hän juuri on laskenut julkisuuteen, tunnustaa, että kieltolain toteuttamisyritykset Nova Scotiassa ovat epäonnistuneet. Syynä on ollut suuri väkijuomain salakuljetustoiminta, joka on ollut helppoa Nova Scotian rannikolla. Lisäksi myönnetään, että viranomaiset suhtautuvat leväperäisesti lain noudattamisen valvontaan, ja että suuri osa väestöstä tahallisesti rikkoo lakia. Lopuksi viitataan siihen, että useat kaupungit ja kauppalat ovat käyttäneet lakia hyväkseen, hankkiakseen säännöllisiä tuloja kieltolakisakoista.

TUIMA TAISTELU TAPAHTUNUT LA REFORMASSA MEKSIKOSSA

KAPINALLISET KÄRSINEET TAASEN TAPPIOITA — MIESHUKKA SUURI

MEXICO CITY, huhtik. 5. — Sillä aikaa kun hänen pääjoukkonsa lepäävät kolmen päivän taistelujen jälkeen on hallituksen kenraali Almazan lähettänyt ratsujoukkoja ajamaan takaa niitä kapinallista, jotka välttyivät eilen tulemasta hakatuiksi kappaleiksi. Kapinallisten hajanaisia joukkoja kuljeksii La Reforman lähistöllä olevilla tasangoilla, etsien pakotietä.

Paljon sotilaita tiedetään kuolleen tai haavoittuneen kuukauden kolmena ensi päivänä sattuneissa taisteluissa, mutta tarkkaa lukua ei ole vielä saatu sen johdosta, että taistelutanner ulottuu laajalle alalle Corralitosista, joka sijaitsee useita kilometriä etelään Jiminezistä La Reformaan saakka, joka on 19 kilometriä siitä pohjoiseen.

Hajottajia potkittu pois tshekkiläisestä puolueesta

PRAG. — (Inprecorrin tieto) — Kirjailijat Hora, Malirova, Nuemann, Olbracht, Seifert ja Vancura on erotettu Tshekkolovakian kommunistipuolueesta sen johdosta, että julkaisivat manifestin puoluen johtoa vastaan. Puolueen toimenpiteet edellämainittuja vastaan seurasivat samanlaisia toimenpiteitä, jotka oli aikaisemmin kohdistettu punaisen ammattijärjestöön kuuluvan rautatielästen liiton hajottajia vastaan.

Horan y.m. antamassa julistuksessa kehoitettiin työläisiä pelastamaan puolue "uhkapelurien politiikalta", ja vaadittiin ylimääräisen puoluekokouksen koollekutsumista. Kaksi puoluelehdistä, Slovakian osaston äänenkannattaja, "Pravda", ja unkarilaisen osaston äänenkannattaja "Munkas", on kielletty ilmestymästä kuukauden ajaksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuutoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja esoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ostamiseenne kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan personoallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Tervehdys Suomen satamalakkolaisille

Rakkaat toverit:

Canadan Suomalainen Järjestö, käsittävä lähes 3,000 jäsentä, lausuu teille, rakkaat luokkatoverit, edustajakokouksensa kautta, lämpimät onnittelunsa ja sydämellisen osanottonsa, uljaan taistelunne johdosta, jota olette jo lähes vuosikauden käyneet yhtä maanne voimakkainta ja tunnottominta kapitalistiryhmää vastaan.

Me olemme ilolla ja innostuksella seuranneet Euroopan maiden työläisten viimeaikaista yhteiseen rintamaan rientämistä, teidän, tai oikeammin, kaikkien työtätekevien yhteistä asiaa puolustamaan.

Samaan rintamaan tulemme mekin, teidän Canadan maaperällä olevat palkkaorja-toverinne ilomielin rientämään. Me olemme tänäpäivänä edustajakokouksessamme päättäneet ryhtyä toimenpiteisiin jatkaaksemme rahallisen avustuksen hankkimista, taistelunne helpottamiseksi ja, vaikka meilläkin on omat kotoiset sortajamme ja vastuksemme — olemme juuri vastikään käyneet m.m. raskaan oikeustaistelumme lehtemme "Vapauden" toimittajan, toveri Arvo Vaaran, puolustamiseksi, joka nyt paraillaan kärsii 6 kuukauden luokkatuomiota, tai 2½ vuoden tuomiota, ellemme voisi maksaa hänelle tuomittua tuhannen dollarin sakkoa — niin tulemme siitä huolimatta saamaan jotakin aikaan, kun joukolla yritämme.

Toverit! Kohta tulee kevät ja talven jäät syöksyvät ryskyen alas Suomen lukuisista koskista, sulatakseen ja yhtyäkseen meren aavalla rannalla. Keväisen hurmion lailla vyöryköön teidänkin monilukuiset joukkonne ratkaisevaan voittoon ja sen kautta yhä kiinteämpään yhteisymmärrykseen ja järjestöllisen lujuuteen.

Torontossa, 4 p:nä huhtikuuta 1929.

Canadan Suom. Järjestön Edustajakokous.

Näytelmävaraston kehittäminen

Viimeinen järjestömme edustajakokous totesi, että s.j. osastoille, tullivaikeuksien tähden käy jatkuvasti vaikeammaksi saada näytelmiä Yhdysvaltain Suom. järj. näytelmäliitolta ja päätti järjestön oman näytelmävaraston kehittämisen välttämättömäksi. Alkutoimenpiteet järjestössämme on otettu osastojen näytelmien varaamisella tätä varastoa varten. Myöskin on itsessään selvää, että osastojen on aika lopettaa näytelmien vuokraamisen yksityisiltä keinottelijoilta. Tämä asettaa ehdottomasti välttämättömäksi, että toimeenpanevan komitean on edelleen kehitettävä omaa varastoa, seuraavia seikkoja silmällä pitäen: (a) Tp. komitean valitseman alakomitean on kunnostettava jo käsillä olevasta varastosta parhaat yhteiskunnalliset, historialliset ja työväen luokkataistelua valaisevat huvi- ja murhenäytelmät. (b) On tehostettava uusien kunnollisten työläisomaisten näytelmien hankkimista, sekä vaihdon kautta Yhdysvaltain ja Suomen näytelmäliitoilta on myöskin varastoa kartutettava. (c) Alkuperäisten, toisista kielistä käännettyjen ja sovitettujen uusien näytelmien saamiseksi järjestettäköön työläisnäytelmien kirjoituskilpailu niin pian kuin mahdollista, ja joista saadut parhaat näytelmät kunnollisesti palkittakoon. Kilpailun järjestämissä erikoisten näytelmien sarjajaottelu y.m. kilpailua koskevat säännöstelyt jätetään tp. komitealle. (d) Kaikki uudet ostettavaksi tarjotut ja kilpailun kautta tulleet näytelmät on alistettava erikoisen arvostelukomitean tarkastettavaksi, jonka enemmistölausunnon perusteella tp. komitea ostaa näytelmät varastoon, kuin myöskin jakaa palkinnot kilpailunäytelmistä. (e) Ollen rahallisesti mahdollista toteuttaa edelläolevaa suunnitelmaa on Järjestön tp. komitean järjestettävä erikoinen näytelmärahasto, joka luodaan ensiksikin siten, että järjestön yleisistä varoista luovutetaan kaksi sataa dollaria pohjaksi. Sitten kehoitetaan näytelmiä tarvitsevat osastot lahjoittamaan heidän vuotuisia tulliverojaan vastaavan summan tähän alkurahastoon, kuin myös tekemään muita lahjoituksia. Säännölliset tulot tähän rahastoon muodostaa näytelmien vuokra, näyttämötarpeitten välityspalkkio, lahjoitukset, y.m.

Miksi "työväen parlamenttiedustajat" vaikenevat?

Herrat Woodsworth, Heaps ja Adshead ovat jo ehtineet olla liittoparlamentissa yhden istuntokauden tälle vuodelle, lausuu kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja toimituspalstallaan. Ei näytä siltä, että mitkään heidän puheistaan tai suunnitelmistaan olisivat innostaneet Canadan työläisiä. Nekin päivät, joina n.k. "kovakalloiset" katselivat Woodsworthia epäilyksellä, ovat jo muinaishistoriaa. Mutta, jatkaa lehti, sivuuttakaamme tältä hetkeltä kysymys työväen oikean edustajan velvollisuuksista kapitalistisessa parlamentissa; sen koskettelemiseen tulee olemaan toisia tilaisuuksia.

Mitä ovat "työväenedustajamme" sanoneet Vapaus-lehden toimittaja Vaaran vangitsemisesta ja tuomitsemisesta? He eivät ole lausuneet sanaakaan liittoparlamentin eikä miltään muultakaan julkiselta puhujalavalta. He eivät ole kohottaneet ääntään vastalauseeseen työväen uskollisen luokkataistelijan vankilassa pitämisestä.

Edelleen, mitä ovat "työväenedustajamme" sanoneet tai tehneet Toronton mielivaltaisen poliisihallinnan suhteen? Tosiseikat tästä varmaan ovat heidän tiedossaan. He eivät voi olla tietämättä poliisimääräyksistä vieraiden kielien kommunistisissa kokouksissa käyttämistä vastaan ja uhkauksesta peruuttaa lupakirjat kommunisteille vuokratuilta kokoushuoneilta. Canadan sanomalehdistö on suonut paljo tilaa tälle asialle. Mutta "työväenedustajamme" ovat olleet vaiti.

Merkitseekö tämä vaitiolo hallitusviranomaisten sortotoimien hyväksymistä? Canadan työläiset haluavat tietää.

Mahdollisesti "työväenedustajamme" ovat yhtyneet Simpsoniin, jonka kapitalistilehdille suomat haastattelut osottavat hänen hyväksyvän kyseessä olevat toimenpiteet. Mahdollisesti he myös tukevat viranomaisia, jotka tuomitsivat tov. Vaaran ja ovat yhtämieltä kenraali Draperin ja Toronto Globe-lehden kanssa. Tämä on paljo mahdollista näinä ammattiliittojen ja työväen "johtajain" saarnaaman luokkain välisen yhteistyön päivinä. "Työväenedustajamme" puhukoot. Canadan työläiset haluavat kuulla. Vaitiolonne ei pelasta teitä ottamasta kantaa näin tärkeissä työväenluokan edessä olevissa kysymyksissä. Vaitiolonne tullaan tulkitsemaan hyväksymiseksi. Teidät tullaan tuomitsemaan kanssasyyllisinä tähän hallitsevain luokkasortoon, lopettaa lehti.

Suomen valko-propagandaa vastustamaan

Canadan Suomalaisen järjestön edustajakokous, harkittuaan vastaisia valistustyön muotoja kansalaistemme keskuudessa tässä maassa, sai selville että Suomen valkoset voimat ovat myöskin ryhtyneet omanlaatuiseen "kulttuurityöhön" koko Amerikaa käsittävässä mittakaavassa. Heidän toimintaansa voi tuskin uskoa minkään ylevän aatteen tai "heimorakkauden" ohjaavan; vaarallisempi tarkotusperä — nimittäin erimaiden fascistivoimien yhdistynyt pyrkimys maailman järjestyneiden työläisten tuhoamiseksi. Niin peitetyssä muodossa, kuin se ilmeneekin alempana seuraavassa kirjeessä, on se kuitenkin riittävän selvä jokaiselle ajattelevalle työläiselle.

Canadassa on jonkun aikaa ollut huomattavissa liikehtimistä suomalaisten kirkollisissa piireissä, y.m. ryhmittymisissä johonkin keskitettyyn toimintaan. Liike on läheisessä yhteydessä canadalais-kirkollis-fascistien y. m. pimeiden voimien kanssa, kuten kävi selville m.m. Arvo Vaaran jutussa. Todentaaksemme Suomen valkofascistien "silakkasillan" rakentamistouhun todellakin olevan käynnissä muun muassa tälle mantereelle ulottuvana, katsomme tarpeelliseksi julkaista heidän eräälle seuralle tälle mantereelle lähettämän kirjelmän. Kirjelmän sisältö on seuraava:

SUOMI SEURA
Helsinki,
Rauhan Katu 11 B.

(Vastaanottajan osote)

Ryhtyäkseen lähemmin valmistamaan muun muassa Hämeenlinnan ulkosuomalaisneuvotteluissa kesällä 1927 esillä ollutta kysymystä suomalaisen kulttuuri-edustuksen tehostamisesta ja lisäämisestä Amerikan suomalaisten keskuudessa, toivoo Suomi-Seura saavansa asiasta kuulla oloja tuntevien Suomen edustajien ja suomalaisten mielipiteitä ja ehdotuksia, pyytäen täten kohteliaimmin kääntyä myöskin Teidän puoleenne, sekä rohjeten kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

1. Olisikohan syytä tukea kotimaasta käsin pätevien taiteilijain kiertomatkoja Amerikan suomalaisten keskuuteen matka-apuraholla vai katsotaanko, että tämä toiminta voi suoriutua omakantaattavaisuuden varassa?

2. Miten lukuisaksi ja laajalle ulottavaksi olisi suunniteltava kotimaata edustava esitelmätoiminta Amerikan suomalaisten keskuudessa ja minkälaisia kustannuksia siinä arvioitaisiin tulevan, edellytettynä että esitelmöitsijat eivät matkojansa varten kantaisi kolehteja.

3. Olisiko Suomi-Opistossa lisättävä suomenkielen ja kirjallisuuden ja yleensä Suomen kulttuurin opetusta, mahdollisesti asettamalla tarkoitusta varten erityinen opettaja, joka samalla voisi myöskin asianhaarojen mukaan jossakin määrin avustaa Amerikan suomalaisten sivistystilaisuuksia eri puolilla ja minkälaisen määrärahan tätä tarkoitusta varten kotimaalta toivottaisiin.

4. Olisiko vaihtoehtoisesti edellisen lisäksi saatava suomalaiselle kulttuurille opettajansa Minnesotan tai Columbian tai johonkin lännen yliopistoon ja minkälaisia kustannuksia siitä arvioidaan kotimaalle koituvan, tai riittäisikö ainakin aluksi että Suomi-opiston kulttuurin opettaja kävisi tilapäisesti luonnoimassa myöskin näissä yliopistoissa?

Asiassa voi Amerikan suomalaisten kannalta olla muitakin erikoiskohtia, joista kaikista Suomi-Seura mielellään vastaanottaa esityksiä ja opastuksia.

Asiaa koskevat lausunnot pyytää seura saada ennen tämän vuoden loppua, voidakseen hyvissä ajoin ensi vuoden alussa jouduttaa kysymyksen esille valtion menosääntövalmistelussa.

Kunnioittaen
Suomi-Seura
Kyösti Haataja. Rafael Engelberg."

Canadan Suomalainen Järjestö, kokoontuneena edustajakokoukseensa Torontossa maalisk. 30 p. — huhtik. 4 p:ään, velvoittaa toimeenp. komitean pitämään tarkoin silmällä Suomen lahtaripropogandaa, jota harjotetaan kaikenkarvaisten puoluettomuus-nimellä kulkevien ryhmittymien ja kirkkohommien avulla, leviämistä ja erimuotojen ilmenemistä.

Canadan suomalaiset luokkatietoiset työläisainekset on järjestettävä taisteluun tällaisen "silakkasilta"-propagandan tuhoamiseksi. Valaistessamme Suomen fascistien pyrkimyksiä ja tarkoitusperiä, on tarkoituksemme saadamme mukaamme kaikki rehelliset työläisainekset, olivat missä ryhmässä hyvänsä. Olemme vakuutettuja, että suomalainen työväestö Canadassa muistaa vielä, ja tulee aina muistamaan kammolla ja katkeruudella ne teot, joita Suomen valkolahtarit harjottivat oikeuksiensa puolesta taistelevaa työväenluokkaa kohtaan vuonna 1918. Samaa raakalaismenettelyä on jatkunut vuosikymmenen ajan, josta m.m. on hyvänä todisteena yhden Suomen parhaimman pojan, vankilassa viruminen Arvo Tuomisen, monista kymmenistä muista puhumattakaan.

Työläisten on tarkoin valvottava, etteivät kansainväliset fascistit saata heitä toimimaan ja taistelemaan toisen toisiaan vastaan omistavan luokan hyväksi.

Työläistoverit! Yhdistykäämme luomaan omaa rintamaamme yhdistyneiden porvareiden katalien suunnitelmien murskaamiseksi.

Berliinin fascisminvastainen kongressi onnistunut hyvin

Berlini. maalisk. 11. (Postitieto). — Jo lauantaina alkoi täällä kansainvälinen fascisminvastustajain kongressi, joka oli ensimäinen laatuaan. Kongressin oli kutsunut koolle komitea, jonka puheenjohtajana oli kuuluisa ranskalainen kirjailija Henry Barbusse. Kongressi pidettiin Berliinin ammattiyhdistysten talolla ja oli siellä edustettuna 18 maata 230 edustajan kautta. Sen lisäksi oli saapuvilla 30 henkeä käsittävä talonpoikain ryhmä, 22 nuorison edustajaa, 17 vähemmistökansallisuuksien edustajaa ja 7 sota-invalidien edustajaa. Ammattiliittojen edustus oli huomattava. Huomattavimpia yksityisistä edustajista olivat Unkarin entinen presidentti kreivi Mikael Károlyi, Albanian ent. presidentti Fan Noli, ent. Italian kansanpuolueen parlamenttiedustaja Guido Miglioli, tunnettu saksalainen sos. dem johtaja Ledebour, parlamenttiedustajia Puolasta. Sveitsistä, Saksasta, Tshekkoslovakiasta j.n.e. Avajaispuheen piti Barbusse, joka selitti kongressin tarkoituksena olevan edistää suurten kansanjoukkojen nostattamista taisteluun fascismia ja fascismivaaraa vastaan. Hän osoitti, että fascismia käyttävät kapitalistit keinona luokkavaltansa lujittamiseksi ja työväenluokan polkemiseksi ehdottomaan vallanalaisuuteensa. Vain Neuvostoliitossa ovat työläiset tähän mennessä voittaneet. Muissa maissa hallitsee porvaristo joko avoimen fascistisesti tai demokratian varjolla. Hallitukset tukevat fascismia kaikin keinoin. Sitten hän selosti olosuhteita eri maissa ja osotti miten imperialistiset suurvallat tekevät kaikkensa fascistisen komennon ylläpitämiseksi pikkuvalloissa. Kaikkein kiivaimmin taistelevat vallassaolevat fascismin vaarallisinta vihollista, kommunismia vastaan. Fascismivastaisen kongressin ainoana tehtävänä ei kuitenkaan ole vain valitella fascismin johdosta, vaan myötävaikuttaa kaikkeen työtätekevien joukkojärjestöjen ja sivistyneiden mukaansaamiseksi fascismivastaiseen taisteluun sen kukistamiseksi ja sen uhrien vapauttamiseksi. Tämän taistelun käymiseksi on erikoinen järjestö tarpeen. Puheensa lopetti Barbusse voimakkaiden suosionosoitusten raikuessa kongressin puolesta esitettyyn tervehdykseen Neuvostoliitolle, kaikkien työläisten isänmaalle, jossa fascismilla ei ole mitään sijaa.

Kongressille esitettiin lukematon määrä onnittelusähkösanomia eri maista. Saksalainen kirjailija Manfred Georg selosti tilannetta Saksassa ja osoitti, että siellä ovat pikkuporvarilliset johtajat pahimpana esteenä fascasmivastaiselle taistelulle. Englannin äskeisen nälkämarssin johtaja Middleton selosti tilannetta maassaan ja huomautti, miten suurta itsepetosta on olettaa Englannin olevan demokratian päälinnake. Tuntuvina fascismin merkkeinä viittasi hän ammattiliittojen kuristuslakeihin, kataloan mondismiin, jota oikeistolaiset ammattiliittojohtajatkin tukevat ja sodanvalmisteluihin Neuvostoliittoa vastaan. Unkarin olosuhteita selosti Karolyi ja osoitti, että siellä fascismi verhoutuu isänmaallisuuden ja uskonnon suojaan ja harjoittaa mitä karkeinta pakkovaltaa. Unkarin fascisteja tukevat italialaiset fascistit monella keinoin. Hän osoitti, että vain työtätekeväin voimakas taistelu voi tehdä lopun fascistisesta sortokomennosta Unkarissa. Tshekkoslovakian ja Sveitsin edustajat selostivat fascismia omissa maissaan ja painostivat taistelun välttämättömyyttä sitä vastaan. Miglioli selosti tilannetta Italiassa, mutta kun siitä on hyvin paljon kirjoitettu kaikkienkin maiden työväenlehdissä, emme sitä tässä yhteydessä yksityiskohtaisemmin selosta. Puolan oloja selosti parlamentinjäsen Bittner, joka osotti Puolan asukkaista 40% kuuluvan vähemmistökansallisuuksiin, joita sorretaan mitä häikäilemättömimmin. Heiltä ryöstetään yksityinen omaisuuskin, eikä rikollisia tietenkään saateta vastuuseen koska ovat valkoisen yhteiskunnan huippuja, usein korkeimpia virkamiehiä. Kun fascistit tietävät vähemmistökansallisuuksien olevan vallankumouksen etujoukkoja isketään heitä mitä lujemmin. Saksalainen veteraani, sosialidemokraatti Ledebour osoitti, että fascismi Saksassakin saa aina tukea reformistisiilta työväenjohtajilta. Hän huomautti, että juuri Ebert, Noske ja Landsberg olivat Mussolinin edelläkävijöitä. Fan Noli selosti vähemmistökansallisuuksien sortoa Balkanilla ja Stojanow pyövelikomentoa Bulgariassa. Tilannetta Liettuassa selosti Jean ja osoitti, että fascismin valtaannousua Liettuassa auttoivat sosialidemokraatit, jotka hallituksessa ollessaan kieltäytyivät kaikesta taistelusta fascismia vastaan ja siten antoivat fascistien valmistaa kuritushuonekomentoaan. Kommunistinen puolue, joka on pakoitettu toimimaan laittomana, on ainoa fascismia vastaan todella taisteleva järjestö ja sen ympärille keskittyvätkin sekä työläiset että talonpojat. Sen jälkeen luki yksi kokouksen puheenjohtaja, Heckert Neuvostoliitosta ammattijärjestön johdon lähettämän onnittelusähkösanoman. Blache selosti fascismivastaista taistelua Ranskassa, jossa satoja työväen luokkataistelijoita istuu kuritushuoneissa. Italian nuorison edustaja Folli selitti, että fascistit tekevät kaikkensa nuorison voittamiseksi puolelleen. Tässä käytetään pakkoakin, jonka avulla nuoriso koetetaan ajaa fascistisiin järjestöihin. Useat muutkin puhuivat ja selostivat oloja maissaan. Merkille-pantava oli Amerikan Yhdysvaltain edustajan Markovin lausunto, jossa hän m.m. ilmoitti juuri äskettäin perustetun koko Amerikan mannerta käsittävän fascismivastaista taistelua johtavan komitean.

Toisena ja viimeisenä kongressipäivänä päätettiin yksimielisesti perustaa Berliiniin toimisto kansainvälistä fascisminvastaista taistelua varten.

Toimistoon valittiin kaikkien maiden edustajia. Kongressi päättyi Barbussen juhlalliseen puheeseen, jossa hän osoitti fascismivastaisen taistelun merkitsevän vallankumousta.

Kongressi sellaisenaan teki suurenmoisen vaikutuksen. Ensimäisen kerran kokoontuivat eri kansojen parhaimmistot suunnittelemaan taistelua ihmiskunnan ja sivistyksen suurinta ja vaarallisinta vihollista, fascismia vastaan. Kongressi epäilemättä tulee huomattavasti edistämään suurta taistelua.

NAISTEN OSASTO

Sudburyn työläisnaisten toiminnasta

Sudburyn työläisnaisten osaston toiminta onkin ollut ilahduttavan vilkasta viime aikoina ja koko talven ajan. Kokoukset olemme pitäneet joka kahden viikon perästä ja on osanotto niihin ollut kohtalainen, joskaan kaikki jäsenet eivät ole olleet saapuvilla.

Viimeksi pidetyssä työkokouksessa keskusteltiin lasten kesäleirikysymyksestä ja sen hyväksi rahaston kartuttamisesta. Asian eteenpäin viemiseksi päätettiin ruveta tarmokkaisiin toimenpiteisiin. Keskustelussa ilmeni mielipiteitä, että yleensä annetaan liian vähän huomiota lasten ja nuorison kasvatukselle. Alkuaskeleita tosin on otettu asian järjestämiseksi, mutta se ei ole ollut niin tarmokasta kuin sen tulisi olla, tullakseen parhaaseen mahdollisen ratkaisuun. Nuorisostamme meidän tulee kasvattaa tietoisia ja luokkansa tuntevia taistelijoita.

Tämän piirin naisten osastojen sihterin, toveritar Olga Lievosen muutettua pois paikkakunnalta valitsimme uuden sihteerin, joksi tuli toveritar Lyyli Toivonen. Palvelijatar-yhdistyksen ohjaajaksi naisosaston puolesta valittiin Katri Karhunen. Yhdeksi pioneerien ohjaajaksi poisjääneen toveritar Hotin tilalle valittiin tov. Aini Häkkinen. Toivomme kaikille näille tovereille innostusta työssään. Samalla toivomme, että ohjaajat suorittavat työnsä täsmällisesti, sillä työ tulee kantamaan hedelmiä. Se on kyllä voimia ja kestävyyttä kysyvää työtä, mutta toivomme kuitenkin jokaisen näiden toverien tekevän parhaansa. — Kirjeenvaihtaja.

Imperialistisen sodanvaara ja työläisnaiset

Työläisnaisten toiminta kaikissa kapitalistisissa maissa, myöskin Canadassa on viimeaikoina tullut yhä enemmän tarkoitustaan vastaavammaksi, vaikkakin toivomisen varaa on vielä paljon. Mutta jo seikka, että heidän toimintansa päivä päivältä tehostuu, on sellainen joka kannattaa jokaisen panna ilolla merkille.

Naisten toiminnalla luokkataisteluintamilla on monenlaiset tehtävät, jotka eivät suinkaan ole kaikkein helpompia. Yksi naistemme tehtävistä on taistelu imperialistista sodanvaaraa vastaan. Sotavastaisen agitatsionin teko lankeaa hyvin suurelta osalta lasten ja nuorison kasvattajina naisten tehtäväksi. He ovat kaikkein lähempänä lapsia ja näinollen heidän työllään tulee olemaan suuri merkitys koettaessaan poistaa lasten ja nuorten mielistä sitä myrkyllistä militarismin henkeä, mitä heihin porvarillisissa kouluissa syövytetään.

Mutta huomionottamatta lapsuuskaudella olevien kasvatusta, on naistemme otettava erikoisesti huoleksi varttuneemman nuorison kasvattamisen luokkataistelukannan pohjalla, osottamalla heille, että imperialistivaltojen väliset ristiriidat sekä [illegible] ristiriidat [illegible] imperialistivaltojen ja siirto- ja puolisiirtomaiden välillä eivät ole heikentyneet. Ne ovat päinvastoin yhä kärjistyneet. Amerikan ja Englannin väliset ristiriidat Euroopassa ja Amerikassa ja siirtomaissa, Ranskan ja Amerikan väliset ristiriidat. Japanin ja Amerikan väliset ristiriidat Kiinassa j.n.e. Nämä keskenään riitelevät imperialistiset rosvovaltiot saarto- ja finanssiboikotillaan Neuvostoliittoa vastaan tärtäävät siihen, että työväen diktatuuri kukistuisi ja maa joutuisi jonkun imperialistisen vallan siirto- ja ryöstönaaksi). Imperialistivaltojen välien sekä niiden ja siirtomaiden välien kajstyminen osottaa, että uuden imprialistisen sodan vaara yhä lähenee a kasvaa. Tämän toteaminen korostaa sitä välttämättömyyttä, että suurten työläisnaisten joukkojen on otettava aktiivisesti osaa luokkatietoisen työväestön taisteluun imperialistisen sodan varusteluja vastaan sen vuoksi, koska vielä kauheimmat seuraukset ja kärsimykset odottavat imperialistien nyt varustamasta ja vahvistamasta uudesta rosvosodasta, joka on suunnattu erikoisesti Neuvostoliittoa vastaan. Myöskään eivät miljoonaiset työläisnaisten joukot ole mahtaneet eivätkä saa unhottaa citä katalaa petosta työväenluokkaa kohtaan, jonka toisen internationalen johtajat tekivät v. 1914, jolloin he kutsuivat työväenjoukkoja taisteluun "isänmaan puolesta", mikä merkitsi, että työväen joukot joutuivat taistelemaan ja uhraamaan henkensä imperialististen rosvovaltojen etujen puolesta. Nyt valmistelee tämä samainen petturien joukko yhdessä kapitalistien kanssa uutta maailmansotaa, syöstäkseen työväen joukot taasen taistelukentille murhaamaan toisiaan imperialistien voitonjanon tyydyttämiseksi.

Canadankin dollarikapitalismi on alkanut ottaa aktiivisesti osaa sotavarusteluihin rakennuttamalla sotalaivoja ja alkamalla entistä kiihkeämmän propagandan nuorison kasvattamiseksi luokkaetujensa turvaajaksi.

Työläisnaiset, teidän tehtävänne tulee olemaan, että selvitätte nuorukaisille todellisen tilanteen, selvitätte sen kommunistisen periaatteiden mukaisesti. Jokainen tilaisuus tulee käyttää hyväkseen sotavastaisen propagandan harjottamiseksi, vastapainoksi porvariston kauneille "sankarilauluille".

Muista, työläisnainen, että sinun poikasi joutuvat imperialistisen sodan puhjettua taistelukentille teurastamaan toisten maiden työläisnuorukaisia ja teurastettavaksi itse. Oletko kasvattanut heitä tätä tarkoitusta varten? Jos et, niin tee kaikkesi sen eteen, että heille selviää sotien todellinen luonne. — Lawrence.

Eri paikkakunnilta

Beaver Lake, Ont.

NAISTEN TOIMINNASTA

Jos tässä nyt vähän muistelisi menneitä huveja ja asioita. Helmikuun osalla me vietimme ne kuuluisat naamiohuvit suomalaisen järjestön hyväksi. Naamioituja loi kymmenkunta. Ensimäisen palkinnon sai Lempi Luopa aiheesta "sota-arvot ja leski". Toisen palkinnan Sanni Mäki aiheesta "Kahlittu kommunismi" ja kolmannen V. Rönkä, aihe "sota-invaliidi". Olosuhteisiin verraten onnistuivat meidän illatsumme hyvin.

Maalisuun 9 pnä vietimme kansainvälistä naistenpäivää. Ankara pyry ja pakkanen tekivät hiukan niinkuin vastarintaa hommillemme, tuketen tiet suurilla lumikinoksilla. Ikävä kyllä, että ei kaikki ohjelmansuorittajatkaan saapuneet paikalle. Mutta ehkäpä kiritään seuraavalla kerralla sitä paremmin. Tulopuoleen katsoen onnistuivat iltamamme yli toiveiden.

Viime työkokouksessa päätimme yksimielisesti lähettää viisi dollaria toveri Vaaran puolustusrahastoon.

Tulkoon tässä myöskin mainittua, että me Beaver Laken ja Worthingtonin työläisnaiset lähetimme yhteisen paheksumislauseemme suoraan Ont. maakunnan prokuraattorille helmik. 28 p. kokouksesta, joka on kai saa punut asianomaiseen paikkaan, koskapa olemme saaneet sieltä vastauksenkin.

Seuraava ohjelmakokous on Hilda Sillanpään asunnolla t.k. 11 pnä kello 1 ip. Mennäänpäs taas joukolla kokouk seen. —i —i.

Alppila, Ont.

TÄYTÄPÄS VELVOLLISUUTESI!

Koska olen kerran haasteen saanut, niin yritettävä kai se on. Mutta mitäs kirjoittaa? Pieni uutinen kokouksesta on liian kuiva ja yksipuolinen, siinä olisi saatava aikaan.

Vapauden puolustustaistelu

SOON TYÖLÄISNAISET LÄHETTÄVÄT AVUSTUSTA TAISTELURAHASTOON

Lehtemme konttoriin on saapunut kirjelmä ja viisi dollaria rahaa Soon työläisnaisten osastolta, jossa ilmoittavat mainitulla summalla avustavansa Vapauden puolustusrahastoa. — Kiitämme toverilahjasta!

BEAVER LAKEN TYÖLÄISNAISET MYÖSKIN AVUSTAVAT PUOLUSTUSRAHASTOA

Beaver Laken työläisnaisten osasto on viimeksi pitämässään kokouksessa päättänyt lahjoittaa varoistaan viisi dollaria Vapauden ja tov. Vaaran puolustusrahastoon.

Kaunis kiitos työläisnaisille osottamastaan luokkasolidaarisuudesta, joka on esimerkkinä kaikille järjestöille.

Kasvattavaa nautintoa

Hiukan kaunokirjallisuuden lukemisesta

Onko meidän luettava kaunokirjallisuutta? Tähän kysymykseen ehkä joku vanhemman työläispolven edustaja vastaisi kieltävästi, perustellen kantaansa sillä, että kaunokirjallisuuden lukeminen on ajanhukkaa, jolloin työläisen ei kannata vähiä lepohetkiään uhrata. Usejmmat nuoremman työläispolven edustajat luultavasti vastaisivat myönteisesti. Miten tahansa. Ainakin työväenluokan nuoriso on enenhen käytännössä vastannut myönteisesti. Tuskin näet löytyy montakaan työläistyttöä ja -poikaa, varsinkin järjestynyttä, jotka eivät kaunokirjallisuutta lukisi. Siis olemme tosiasian edessä, jota ei auta kieltää. Tehtävämme on vain yrittää käyttää sitä mahdollisimman paljon hyväksemme.

On siis tarkastettava, onko tuo kaunokirjallisuuden lukeminen sellaista kuin sen tulisi olla. Ja ellei ole, niin on sovittava siitä, mitä parannuksia siinä olisi saatava aikaan.

Kuvaus Canadan rakentajien työstä, palkoista ja elinsuhteista

"The Bunkhouse Man." Tutkielma työstä ja palkoista Canadan kämpillä 1903—1914. Kirjottanut Edmund W. Bradwin. Kustantanut 928 Columbia University Press, New York. 306 sivua. Hinta 5.50 dollaria.

Kämppätyöläisten valistamisesta "kumon kansalaisiksi" huolehtiva, Torontossa päämajaansa pitävä "Frontier College" niminen l[illegible]

[illegible] saanut to[illegible]
[illegible] on kol-
lähetellyt [illegible]
pätyö[illegible] yhdeksänkymmen aikana [illegible]in opettajaan kämp-
[illegible] Kiinatyöläisten keskuu-
teen. Edellämainitun teoksen kirjottaja on ollut moisena opettajana ja myöhemmin opettajien johtajana. Hän on niinollen yksi niitä perin harvoja herrasmiehiä, jotka ovat joutuneet todellisuudessa tutustumaan kulkutyöläisten asemaan. Vaikka kirjottaja ei hän ole saattanut tyyten sulkea silmiään kulkutyöläisten asemassa valitseviin huutaviin epäkohtiin nähden.

Vaikkakin teos käsittelee etupäässä olosuhteita, joiden alaisina työläiset työskentelevät Grand Trunk Pacific rautatien Transcontinental linjan kämpillä itään ja länteen Cochranesta verrata näitä olosuhteita yleensä kaikkien kämppätyömaiden ja kulkutyöläisten olosuhteisiin Canadassa. "Canadan kämpillä väijyy vielä hätäritsemättöminä määrätyt pyrkimykset, jotka lopullisesti vaikuttaessaan yksityiseen työläiseen ,ovat verrattavissa orjuuden lievempiin muotoihin", hän edelleen.

"Työläinen olisi, lukuunottamatta henkilökohtaisen vapautensa menetystä, saanut olla mukavammissa suhteissa, vähemmän kärpästen sääskien häiritsemänä sen vuoteen [illegible] ja paljon paremmat veydelliset olosuhteet, jos hän mennyt rautatilekämpän asemaan kuudeksi kuukaudeksi. Kingstonin ritushuonevankilaan. Hänellä ollut myöskin palvelusajan päätä lähes yhtä paljon rahaa. Ja vaan ei hänen olisi pitänyt uurastaa ankarasti kuin jotkut työläiset rautatierakennuksella. Vangit, jotka dostivat Ontarion maakunnan tämät rikollisten työkunnat Portnen tiellä Mathesonin ja Night Laken välillä, olivat paremmissa noissa, omasivat lyhemmän työpäi ja olivat yhtä hyvin ruokitut kuin rautatietyöläiset, jotka rakensivat tatien pohjan Abitibin alueella." Nämä kuvaukset riittänee osottamaan kulkutyöläisten kurjan aseman.

Teoksessa todetaan, että harvasutuissa tai kerrassaan asumattomissa seuduissa työskentelevät kämppätyöläiset ovat todellisia Canadan loudellisia rakentajia. Canada tuli edelleenkin monien vuosikymmenien ajan kehittymään kämppätöiden avulla. On vuosia joiden aikana kesi-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39⁴⁵

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Ensimäisen asianpuoleen, ikävä kyllä, on vastattava kielteisesti. Emme tahdo välttää, ettei jo löydy suurta määrää poikkeuksia, mutta paljon korjaamisen varaa olisi. Alexander Dumas'it ja Cherlok Holmes'it y.m. roskan kirjoittajat ovat vielä työläistyttöjen ja -poikien keskuudessa kovin muodissa. Ja sitäpaitsi, mikäli kunnollistakin kaunokirjallisuutta luetaan, ahmitaan usein vain ulkonaiset tapahtumat, kirjan juoni, edes muistamatta, että kirjailija on tahtonut teoksessaan tuoda esille joitakin ajatuksia, esittää tapahtumain ja henkilöitten sieluelämän kuvauksilla nautittavia ja hyödyllisiä elämänarvoja.

Tällaisesta kaunokirjallisuuden lukemisesta voi aivan empimättä sanoa, että se on hyödytöntä, vielä usein vahingollista: hermoja sairaalloisesti ärsyttävää ajan hukkaa. Ja sellaiseen meillä ei todellakaan ole varaa. Mutta miksi kuitenkin tällä tavalla aikaa kulutetaan? Ehkä useimmin siksi, että lähdetään väärältä perustalta: luetaankin vain ajan kuluttamiseksi. Ajan kuluttamiseksi! — silloin, kun meillä ei tahdo olla aikaa hyödyllisiin ja välttämättömiinkään tehtäviin! No, menettelyä voisi puolustaa sillä, että ihminen tarvitsee kieltämättä lepoa. Niin tarvitseekin, mutta, kuten jo edellä viittasimme, jännitysromaanien ahmija ei saa edes todellista lepoa.

Asian laita muuttuu päinvastaiseksi, kun lukeminen tapahtuu oikealla tavalla.

Väite voisi tuntua kummalliselta: koska jännitysromaanien, tai hyvienkin romaanien pintapuolinen ahmiminen ei ole oikealla tavalla tapahtuvaa lukemista, niin kaunokirjallisuudenkin lukemisen täytyisi olla tavallaan tutkimista, kirjailijan esittämäin kuvausten, siis ajatusten, ytimeen pyrkimistä — mutta kuinka tällainen lukeminen voisi tuottaa lepoa? Koettakaamme tarkastaa kysymystä hyvin lyhyesti. Jos istutte lämpimänä kesäiltana järven rannalla kauniin iltaruskon vihreitä metsikköjä purppuroidessa ja tyvenenä päilyvää järven pintaa kullatessa, niin, jos te pyritte tuohon kauniiseen ilmiöön koko olemuksellanne uppoutumaan, tarkastelette sitä hältiotuneen kiinteästi, te nautitte ja virkistytte siitä paljon enemmän kuin siinä tapauksessa, että antaisitte sitä silmäinne hyväiliä vain ohimennen, siirtyisitte heti johonkin toiseen ilmiöön, ja taas yhtä nopean levottomasti sitä seuraavaan. Vaikutus ei muutu vaikka ottaisimme jonkun muunkin ilmiön, vaikkapa meren lakkapäihin vyöryttelevän ja puitten latvoja leikitellen taivuttelevan myrskyn. — Samoin kaunokirjallisuuteen lukiessamme: mitä syvemmälle pyrimme koko sielullamme uppoutumaan kuviin ja ajatuksiin, joita kirjailija vyöryttelee silmäimme eteen, sitä suurempi ja viihdyttävämpi on lukemisemme tuoma nautinto.

Tällainen lukeminen on omiaan, sen tuoman nautinnon ja viihdyttävän levon lisäksi, avartamaan, monipuolistamaan elämän ilmiöitten tajuamistamme, syventämään, jalostamaan tunne-elämäämme — siis kehittämään sieluelämämme niitä puolia, joilla luokkataistelun kannaltakin on suuri merkityksensä: laajakatseinen, syvästi tunteva yksilö on työväenluokalle paljon arvokkaampi kuin pintapuolinen, hermostunutta kiihkoa värelevä huhkija.

Siis: lukekaamme edelleenkin, vieläpä entistä enemmän, kaunokirjallisuutta, mutta parhaimpien kirjailijain parhaimpia tuotteita (kehittyneempien tovereittemme neuvo on arvokas kaunokirjallisuutta valitessamme) ja niin, että pyrimme koko olemuksellamme uppoutumaan luettavamme syvimpään olemukseen, sen pohjimmaiseen ajatussisältöön. Jos voimme vielä täyttää erään ehdon, joka on kaunokirjallisuuden niinkuirr muunkin lukemisessa arvokas: vaihtaa tovereittemme kanssa mielipiteitä lukemamme johdosta — niin kaunokirjallisuuden lukeminen kohtuulliseen määrään on toimintaa, jota ei tarvitse milloinkaan katua.

TYÖVÄEN URHEILU

Saksan työväen urheiluliike

Viime vuosisadan viimeisellä kolmanneksella syntyi ja eli sosialismi Saksassa voimakasta nousukautta. Se eli myöskin ankaran taistelun aikakautta. Bismackin, joka niihin aikoihin näytteli Saksassa Mussolinia, kuuluisat kiristyslait työväenliikettä vastaan oli uhrautuvan ja suuria kärsimyksiä vaatineen taistelun kautta murrettu. Sosialistinen liike levisi vastustamattomasti temmaten mukaansa miljoonat ihmiset ja tunkeutui inhimillisen elämän kaikille aloille kiinnitti huomionsa myöskin urheilualueelle.

Saksalaiset työväenjohtajat huomasivat noihin aikoihin, viime vuosisadan lopulla, sen vaaran, mikä uhkasi porvarillisten urheilujärjestöjen taholta työväenluokan nuorisoa. Ja työväenliike aloitti päättävän "taistelun nuorisosta". Se ei tyytynyt murtamaan vanhoja käsitteitä ja ennakkoluuloja ainoastaan henkisen työn rintamalla, vaan tunkeutui päättävästi myöskin fyysillisen kulttuurin työkentille. Luokkataisteluoppi vietiin itse voimistelusaleihin ja urheilukentille.

Oma työväen urheilujärjestö perustetaan

Mutta taistelu porvarillisia urheilujärjestöjä, jotka olivat muodostettu suursaksalaisuuden ja "kaiserismin" lietsontaetapeiksi, vastaan ei yksin riittänyt. Oli perustettava järjestöjä, jotka keräsivät työläisnuoret ja porvarien monenlaisista ja -nimisistä järjestöistä pois jääneet työläisaineksset riveihinsä. Ja tällainen järjestö perustettiinkin jo niin varhain kuin 1893, jolloin "Arb. Turn und Sport"-niminen, kokomaata käsittävä liitto syntyi ja alkoi vaikutustyönsä. Jo vuotta aikaisemmin, eli 1892, oli Brandenburgissa perustettu työväen urheiluliitto, joka kuitenkin, urheiluliikkeen laajetessa ja jakaantuessa eri aloille yhtyi muihin liittoihin.

Huomattava on, että saksalainen työläisurheilu järjestettynäkin toimintana on paljon vanhempaa. Yksityisiä seuroja, joiden jäsenistö oli enemmän taikka vähemmän luokkataisteluhenkistä, oli perustettu ja toiminut jo paljon aikaisemmin. Mutta yllämainittuina vuosina se vasta, koko valtakuntaa käsittävien liittojen perustamisen jälkeen ja johdosta, kerääntyi yhteen ja kiteytyi osaksi työväenliikettä.

Liikkeen järjestörakenne

Työläisurheilun itsenäistymisen jälkeen alkoi sen tavattoman voimakas kasvun aika. Kautta maan syntyi seuroja yksi toistansa suurempia. Jäsenistöä ei innostanut ainoastaan ruumiillisen kuntoisuuden edistämisharrastukset, vaan myöskin, jopa toisilla paikoin pääasiallisestikin, sen yhteiskunnallinen luonne ja merkitys. Kymmenet, jopa sadattuhannetkin työväenluokan nuoret vedettiin mukaan tähän työhön. Elettiin valtaisan nousun aikaa.

Mutta jäsenistö ei ollut kaikki samanlaisilla harrastuksilla ja samoihin urheilulajeihin innostunutta. Tästä syntyi, seurojen kasvaessa, hankaluutta ja johti se lopulta erikoisseurojen ja, mikä erottaa saksalaisen liikkeen esim. suomalaisesta, myöskin erikoisliittojen perustamiseen. Kuten tiedämme, on Suomessa vaan yksi liitto, joka kerää suojaansa kaikki erikoisseurat. Saksassa sensijaan on syntynyt runsaasti erikoisliittojakin niin, että tällä hetkellä toimii esim. Työväen Atleettiliitto, Työväen Polkupyöräliitto, Turisti (matkailu)-liitto, Luonnon ystäväin liitto, Ampuja liitto ja onpa sellaisetkin liitot kuin Työväen Shakkiliitto ja Työväen Samariittiyhdistys jonka tehtävänä on kehittää ja opastaa toimintaa loukkaantuneiden ja ensiapua tarvitsevien tapaturmauhrien hyväksi.

Aivan erillisinä eivät nämä liitot kuitenkaan toimi. Niiden kaikkien yhdyssiteenä on koko valtakuntaa käsittävä hallinto, joka huolehtii liittojen välisestä yhteistoiminnasta.

Omituisuutena mainittakoon Ampujain liitto, jossa jokainen alaosaston jäsen voi omistaa pienikaliberiset pyssyt, suurempien aseiden kuuluessa, lain pakottamana yhdistyksille.

Seurat ja piirit keräävät verot liitoille, jotka taas vuorostaan suorittavat maksut keskusliitolle. Valtio ja Berliinin kunta avustavat Keskushallintoa summilla, jotka vaihtelevat eri vuosina. Viime aikoina on apuraha ollut valtiolta n. 60—70,000 Saksan markkaa.

(Jatk.)

määrin kolmetuhatta suurta kämppätyömaata on käynnissä kaikkialla maassa. Vaikka täsmällistä kämppä- ja kulkutyöläisten määrä on vaikea määrätä, niin sanoo Bradwin ainakin 200,000 työläistä työskentelevän vuosittain kämppätyömailla, joiden laatu saattaa vaihdella metsä- ja kaivos. työmaista rautatierakennuksiin, kanavien ja vesivoimalaitosten rakentamiseen y.m.s.

Työnvälitystoimesta sanoo kirjottaja myöskin tuomitsevat sanansa. Vaikkakin hän moittii ainoastaan yksityisiä työnvälittäjiä, niin ovat myöskin [illegible]tuksen työnvälitystoimistot työ[illegible]tuja vastaan ja työnantajien hau[illegible]sta. Työ- ja palkkasuhläisten et[illegible]oikat kuvataan työnetujen puol[illegible]toisesti väärin. teet ynnä muut se[illegible]nsconti- välittäjien taholta tie[illegible]. Kirjottaja toteaa miten Tra[illegible]nental linjalle kuljetettiin työläisiä käsistä sidottuina ja vartion alaisina.

Vaikka esim. Ontarion maakunta on laatinut määräyksiä kämppien terveydenhoidollisten olojen parantamisesta, niin teoksen kirjottaja toteaa, että esim. 1925—26 oli Ontariossa ja Quebecissa vanhoja kämppiä noin 2,000—2,500. Ne eivät vastanneet laillisesti määrättyjä terveydellisempiä suhteita ja erosivat erittäin vähän neljännesvuosisataa ennemmin käytännössä olleistä kämpistä.

Kirjassa kuvataan ymmärrettävästikin lukuisia seikkoja, mutta niistä mainitseminen täytynee jättää sikseen. Emme kuitenkaan lopuksi malta olla toteamatta, että kirjottaja lausuu: "Raskas lapioiminen ja kaivaminen lankee suurimmalta osaltaan ulkomaalaissyntyisille. Urakoitsijat tietävät kokemuksestaan, että on vähemmän hankausta (rettelöitä) kun pitävät työssään englanninkieltä puhumattomia työläisiä. Heitä on helpompi käsitellä."

Kieltä taitamattomat työläiset muodostavat kulku- ja tilapäistyöläisten valtavan enemmistön. Sitä henkeä jolla he suhtautuvat epäkohtiin ja pyrkivät paremmin olosuhteisiin kuvaa se vaellus, joka tapahtuu työmaasta toiseen. Sen sijaan, että he yhteisesti esittäisivät vaatimuksia työnantajalle, pyrkivät he yksilöllisen "kuittaamiseen" ja paremman työmaan etsimisen kautta parantamaan olosuhteitaan. Niinpä Bradwin kertoo, että "extrangaissa" saattaa kolmessa kuukaudessa olla 160 miestä, vaikka sen tavallinen pääluku on 25 miestä kerrallaan. Eräässä isommassa [illegible]umanlaisessa työkunnassa, minkä [illegible] oli alle 200 miestä, kävi viisi p[illegible]a kestäneen sesongin aikana kuukaut[illegible]00 miestä.

kaikkiaan 1,80[illegible]vin esittää epäkohtien ja työläisten asem[illegible]parantamiseksi useita toimenpiteitä, joilla on toisarvoinen, jopa kerrassaan vahingollinenkin merkitys, niin on hänellä kin siitä huolimatta selvillä, että järjestäytyminen on erittäin tärkeä keino siinä suhteessa. "Rautateiden rakentajilla ja muilla käppätyöläisillä on eittämätön oikeus järjestäytymiseen. Se on lisäksi välttämätöntäkin." PJa järjestäytyminen on ainoa tehokas keino siinä suhteessa.

Tästä johtuu mieleen, että olisi tarpeellista luoda erikoinen kämppätyöläisten järjestö tai kehittää Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliitto selaiseksi. Totuuden vuoksi on todettava että mainittu järjestö on jo tätä nykyä jossain määrin kulku- ja kämppätyöläisten järjestö. Kun on selvää että Canada tulee monet vuosikymmenet olemaan ikäänkuin rakenteilla oleva maa, niin lankee siitä itsestään, että kämppätyöläiset tulevat muodostamaan erikoisen ja tärkeän ryhmänsä, jonka olosuhteet ja palkat pysyvät edelleenkin kurjina, ellei tehokkaan järjestämisen kautta pystytä heidän asemaansa korjaamaan. Kun he jonkin verran tuntuvat työskentelemään erittäin kurjissa olosuhteissa ja kun heidän keskuudessaan vallitsee eri maiden pohjakerrosten joko enemmän tai vähemmän selvät luokkakäsitteet ja vaistot, joita aina elvytetään maahan aina virtaavan uuden siirtolaisaineksen kautta, niin on selvää, että he tulevat muodostamaan tämän maan vallankumouksellisen työväestön selkärangan ja voiman, kunhan vaan onnistutaan sen järjestämisessä. Tässä työssä on Canadan kommunistipuolueella erittäin tärkeä tehtävä, minkä onnelliseen toteuttamiseen sen tulisi kaikin voimin ja tarkoin harkitun suunnitelman mukaan pyrkiä. Vaikka siinä onkin lukuisia vaikeuksia, niin eivät ne kuitenkaan ole voittamattomia, kun työhön ryhdytään järjestelmällisesti ja voimakkain ottein.

Edellä selostettu kirja maksaa vaivan lukea. Siinä on yhtä ja toista mielenkiintoista, vaikkapa lukija olisi kulkutyöläinen, kuten tämän kirjoittajakin. Mutta varsinaiseksi kulku- ja kämppätyöläisen asemasta säilyneelle työläiselle on siinä vielä enemmän kiinnostavaa ja silmiä avaavaa, mitä saattaa antaa aihetta johtopäätösten tekemiseen.

Hannes Sula.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki,, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St., Saint John, N. B.

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille niille ystäville, jotka yllättäen saavuitte luoksemme 20-vuotisena yhdessä olomme muistopäivänä. Sekä kiitokset lahjoista, kukista sekä tarjoilusta.

Toverillinen käyntinne pysyy aina muistossamme.

Toveruudella

Emmi ja Wilho Säilä.
Torontossa, huhtik. 3 p. 1929.

"LANCASTRIA"

Suomalaisten huvilaiva

taas

SUORAAN HELSINGIN SATAMAAN

lähtee

New Yorkista, toukokuun 29 p. 1929

ja

BOSTONISTA, TOUKOKUUN 30 P:NÄ, 1929

Matka tehdään taas kauniin

KIELIN KANAVAN KAUTTA

Huvimatkailijat saavat tilaisuuden katsella mielenkiintoisia Saksan maisemia istuessaan höyrylaivan mukavilla kansituoleilla.

SUURI KEVÄTHUVIMATKUE

Maailman nopein linjalaiva

MAURETANIA

lähtee New Yorkista

Toukokuun 1 p:nä 1929

Cunard Linjan puolesta tulee New Yorkin konttorissa toimiva suomalainen edustaja, Mr. A. SANDER, tätä huvimatkuetta ohjaamaan. Hänen tehtävänsä on valvoa maanmiestensä etuja ja mukavuutta Mauretanialla, samoin myöskin matkalla Englannin läpi sekä suomalaisella laivalla Hullista Helsinkiin. Tilaisuus maksutta katsella Lontoon nähtävyyksiä.

Lähempiä tietoja varten kääntykää paikallisasiamiehemme puoleen tai

CUNARD LINE

20 Hospital St. Montreal, Que.

Kaikki kansalaiset mukaan!

Amerikan Suomalaisten Yleinen Osote-kirja

ilmestyy tämän vuoden kuluessa. Kenenkään nimi, osoite, puhelin, tai syntymäpaikka ei saisi jäädä pois tästä kirjasta. Lähettäkää siis heti omanne ja perheenne sekä ystävänne liike y.m. nimet ja osoitteet. Kaikki nämä painetaan vapaasti. Tiedustelukirjeet vastataan 4c postimerkin myötä seuratessa. Seurojen ja liikemiesten apu olisi toivottava. Nimikeräyslista lähetetään pyydettäessä.

U. S. FINNISH DIRECTORY,
Bx M., Lake Bluff, Ill.

Munuaiset puhdistavat verta. Kun ne eivät toimi kasaantuu myrkytys, josta reumatismi, sciatica, lannetauti sekä muut taudit ovat seurauksena. Gin Pillsit antavat pysyväisen avun saattamalla munuiset täsmälliseen toimintaan.

VATSAKIVUT HÄVIÄVÄT

kun käytätte "Gastric No. 41", vaikka olette jo aikoja sitten lakannut syömästä mielinokianne. Tuhannet europalaiset lääkärit käyttävät "Gastric No. 41" ihmeellisillä tuloksilla. Vaikka kaikista toisista lääkkeistä ei ole ollut apua, kokeilkaa nyt "Gastric No. 41" — TANSAAN — ja huomenna jo saatte syödä mitä haluatte ja milloinka haluatte. Ei ole vaarallista elimistölle. Jos ei rohdoskauppiaallanne ole sitä varastossa, kirjoittakaa suoraan Physicians Laboratory (A—60), Box 693, Pittsburgh, Pa. Älkää ottako sijaisaineita, ne voisivat teitä vahingoittaa. Suuri laatikollinen, menee kuukauden ajaksi, $5.35. 3 laatikkea kestää 6 kuukautta $10.00. Ei ole tämän lääkkeen vertaista — olette ihmeissänne sen nauttimisen tuloksista.

H. WICKSTRÖMIN

RÄÄTÄLILIIKE

22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

A. Fournier Ltd.

11 Elm St., Sudbury, Ont.

KIINTEIMISTÖLAINOJA

HENKI-, PALO-, TAPATURMA-,

AUTO- JA AKKUNALASI-VAKUUTUKSIA

Arthur Lahti, suomal. liikeapulainen.

100

JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toisen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen Iiro Kalle Mäki, Augusta, Maat.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: ● Päänsärkyä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytehäiryys, olosuntumien tai tulpumes oksentamaan, sinliet renkaat silmien alla, painon väheniyminen ja epämiellyttävä tuntelta vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas ei löydä mitään heidänsuusta tavallisista lääkeistä tuhlillen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkyvyyksiä tarvetta tehdessä.

— Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen **$1.50** hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Turkisnahkoja halutaan träppärit

Lähettäkää turkisnahkanne meillo

A. LAFRANCE

8 Durham St. — Sudbury, Ont. — Mackey rakennuksessa

Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme **himan** halutessa.

—— Puhelin 242 ——

Rikas punainen veri pitää teidät

lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

ERVI KARI

suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.

The Sudbury Drug Co.,
Limited.
Corner Elm and Lisgar Street
SUDBURY, ONT.

I. S. SALO

Kulta- ja kelloseppä, tekee emalinkan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.

192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

FINNISH BAKERY

Box 39 Schumacher, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti **täytetään.**
(TTL

VICTOR PERNUN

Vuokra-autoasema

Cedar St. 73 - Puhelin 2330
Sudbury, Ont.

Valkeapää & Niemen kaupan vieressä **(K-L**

YKSINÄISET

Jos kaipaatte ystävää **tilatkaa** Lemmen Sanomat, paras **suomalainen** naimailmoituslehti. **Maksaa 50** centtia v.k., yksityisnumerot **10 c.**

Lemmen Sanomat, Teim.
R. I., Box 130,
Ironwood, Mich.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St., Sudbury, Ont.

HYVIX KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., **Toronto, Ont.**
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

J. Lehtelän RUOKALA

Station St. - Sudbury, Ont.

SUOSITELLAAN

Huom. Entinen Urho **Pihlajan** restaurantti.

Vastp. C. P. R:n asemaa

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita

J. N .DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario

McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Toveritervehdyksiä

Vapauden Vappunumeroon

Vapauden vappunumero ilmestyy taas tänä vuotena **hiukan ennen** Vappua. Saadaksenne onnitteluilmotuksenne tuohon **numeroon, antakaa** ne heti Vapauden asiamiehelle taikka lähettäkää tulemaan **suoraan Vapauteen.**

Tervehdyksien hinta on 25c nimeltä ja osotteelta. **Koko perheen** nimen ja osotteen saa samalla hinnalla. Jos haluatte **hiukan isomman** ilmotuksen niin lähettäkää rahaa enemmän ja ilmotus **julkaistaan niin** suurena kuin raha edellyttää.

Asiamiehille annetaan tavallinen asiamiespalkkio.

Älkää ottako tälle listalle mitään muita paitse Vapauteen **aijottuja** ilmotuksia.

Osottakaa kirjevaihto nimellä VAPAUS, Box 69, Sudbury, **Ont.**

KERÄÄJÄN NIMI .....

OSOTE .....

Paikkakunta .....

NIMI	$	c

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: **Tilapäisilmottajilta** 3 senttiä sana, **vakituisilta,** joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

MYYTÄVÄNÄ: KAKSI FARMIA Neelon Townshipissä, Garson Minen tien vieressä, kumpikin farmi käsittää 80 eekkeriä maata, 100 eekkeriä puhdistettu. Parivaljakko hevosia seitsemän lypsävää lehmää, yksi sonni, 1½ vuoden vanha. Maa on hyvässä kunnossa. Ensiluokan farmikoneisto. Omistaja haluaa myydä sairauden takia. Kohtuhinta, huokeat ehdot. Kysykää J. S. Jean, Coniston, Ont. (L-6

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST., W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KKL)

CREIGHTON, ONT.

MYYTÄVÄNÄ YLEINEN KAUPPA, vilkkaassa kaivoskaupungissa. Erikoisen hyvä liike, $8000—$9000 käteistä liikettä kuukausittain. Lähempiä tietoja antaa W. Jaworski, Creighton Mine, Ont.

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERG, ASIOIMISTO, 801 Lagauchetiere St. W. Puhelin Lancaster 5379. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, sekä muita alaani kuuluvia asioita.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää veljeni **Ivari Typpön** osoitteen Jos joku lukijoista sattuisi tietämään hänestä, olisi ystävällinen ja ilmoittaisi. (81

Miss Hilma Typpö,
% Mrs. Barslow,
876 Park Ave., New York, U.S.A.

Haluaisin saada tietää missä nykyään on enoni **Davi Davideson** (ent. nimi Arvi Pokelaa), kotoisin Saarijärveltä, Vaasan l.? Ole hyvä ja kirjoita tai jos joku hänen tuttavistaan tietäisi hänestä, olisi hyvä ja ilmoittaisi minulle. (82

Mr. Ensi Laine,
Box 384, Copper Cliff, Ont.

Haluaisin tietää missä oleskelee **Joonas Kaakko** niminen mies? Pyydän että olisi hyvä ja ilmoittaisi allaolevalla osotteella. (82

Väinö Kaakko,
374 Lagauchetiere St. W.,
Montreal, Que.

Missä nykyään oleskelet **Antero Salminen?** Jos huomaat tämän, niin ilmoita heti itsestäsi allaolevalla osotteella. Jos hän itse ei sattuisi tätä ilmoitusta huomaamaan, niin olisin kiitollinen kun joku tovereista ilmoittaisi hänen osotteensa minulle. (83

V. Arola,
2605 Pender St. E. Vancouver, B.C.

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää **Friiti Johanson** (Lahden) osotteen. (83

Mrs. Hanna E. Kestilä,
Box 110, Iroquois Falls, Ont.

Missä on serkkuni **Mikko Myllymäki,** joka lähti Port Arthurista, Ont., syksyllä 1926 eikä ole sen jälkeen antanut mitään tietoa itsestään? Jos satut huomaamaan tämän ilmotuksen, niin kirjoita heti. Tai jos joku hänen tuttavistaan tietää hänen nykyisen osoitteensa, niin pyydetään heitä hyväntahtoisesti ilmottamaan siitä allekirjoittaneelle.

Frans Koponen,
329 Bay St., Port Arthur, Ont.

Sudbury

"ILOINEN TALONPOIKA"

Kaikkia niitä avustajia ja lyhyen roolien henkilöitä, joita on pyydetty ja ovat lupautuneet avustamaan, pyydetään saapumaan joukkolaulujen harjoitukseen huomenna (sunnuntaina) kello 2.30 ip. Ei haittaa vaikka pitempienkin roolien henkilöt ovat mukana. Please.

KISALAISET HUOM!

Miesten vapaaliikkeistä on viimeistelyharjoitukset sunnuntaina kello 12:sta päivällä, joten jokaisen joka on ollut mukana ja lupautunut tulemaan vapaaliike-esitykseen on saavuttava silloin harjoituksiin. Yhteinen naisten ja miesten avausmarssiharjoitus on niin ikään sunnuntaina klo 1:ltä. Muistakaahan olla paikalla sillä tiistai-iltana on Kisan voimistelullinen ilta jossa tulee esitettäväksi nämät ohjelmat.

NAISTEN KOKOUS

Työläisnaisten liiton Sudburyn osaston osaston ohjelmakokous on maanantai-iltana kello 8 Liberty-haalilla. Kaikki jäsenet kokoukseen. Ei-jäsenet myös tervetulleita.

SEKAKUORO

On laulettava huomenna klo 2.30 ip. Harjoitus on klo 1.45 näyttämön pukuhuoneessa. Kaikki paikalle.

ORKESTERI

soittaa samassa tilaisuudessa. Harjoitus on 10.30 ap. Kaikki paikalle ajallaan. — Johtaja.

KOKOUSKUTSU

Puolueen viidennen piirin ja S. J. 4:nnen alueen aluekomiteoita sekä osasto No. 16 johtokuntaa pyydetään kokoontumaan yhteiseen kokoukseen huomen (sunnuntai) iltana Liberty-haalille kello 8. Tärkeitä asioita jotka vaativat pikaista yhteistä neuvottelua. — K. G. Asiala.

KAIVOKSESSA KUOLLEEN TOVERI SAAREN

hautaustilaisuus pidetään Liberty-haalilla huomenna sunnuntaina kello 2.30 ip., josta täten huomautetaan kaikille niille vainajan ystäville ja puoluetovereille, jotka haluavat kunnioittaa vainajan muistoa.

TOV. VAARAN PUOLUSTUSRAHASTON KARTUTTAMINEN .

Muuan "Vapauden" ystävä, joka ei halua nimeään mainittavan lahjoitti eilen kaksi dollaria toveri Vaaran puolustusrahastoon. Tällaiset lahjoitukset edelleen todistavat, että työläiset eivät unhoita taistelua vainottujen joukkoon joutuneiden tovereidensa puolesta.

Kokonainen kylä hukkunut tulvaan

Patolaitos murtunut tuhoisilla seurauksilla Tasmaniassa

HOBART, Tasmania, huhtik. 3. — Derby-niminen kylä tuhoutui kokonaan eilen, kun kylän yläpuolella oleva suunnaton patolaitos murtui rankasateiden painostuksesta, ja tuhansia tonnia vettä syöksyi alas kapeata laaksoa pienen kalvoskylän päälle. Muut asukkaat onnistuivat pelastumaan paitsi seitsemän kalvosmiestä, jotka tapahtuman sattuessa olivat Briseisin tinakaivannossa.

WIENI, huhtik. 3. — Kenraali Ignatz Seipel, pyövel joka on pitänyt Itävallan hallituksen ohjaksia käsissään viimeiset kuusi vuotta erosi hallituksesta eilen toisten hallitukseen kuuluvien kristillis-sosialistisen puolueen jäsenien kanssa. Seipel tulee jäämään välikaisesti hallitukseen, kunnes uudet järjestelyt on toimitettu. Syytä kanslerin eroamiseen ei anneta tiedonannossa.

Myytävänä

Kaksi hyvää lottia lähellä Froodin tietä. Myydään $125.00 kpl. käteisellä. Soittakaa 1364 tai kirjottakaa **Box 1221, Sudbury, Ont.**

Autonajuri H. Rinne

Tavattavissa yöllä ja päivällä poikatalolla

Phone 1084

SUDBURY ONTARIO

Parturiliikkeeni

7 Durham St. Sudbury, Ont.

Palvelee tästä, aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (MTr.

MATTI AHO

ARVOKKAAN

Voimistelu-Illan

järjestää Kisa

LIBERTY-HAALILLA, SUDBURYSSA, ONT., ENSI

Tiistaina, huhtikuun 9 p:nä, kello 8.30 ill.

—OHJELMA—

ALKUSOITTO	— — —
AVAUSMARSSI	— — —
VAPAALIIKKEITÄ	Pikkutytöiltä
VAPAALIIKKEITÄ	Pikkupojat
VAPAALIIKKEITÄ	Naiset
VAPAALIIKKEITÄ	Miehet
NOJAPUULIIKKEITÄ	Miehet
MUOKKAUSVOIMISTELUA	Naiset
KIRVESVOIMISTELUA	Miehet
TAIDETANSSIA	Mary Pernu
REKKIVOIMISTELUA	Miehet

Lopuksi yleinen tanssi hyvällä soitolla

LIPPUJEN HINNAT tähän harvinaiseen tilaisuuteen on ainoastaan 40 senttiä istumapaikat, 35 senttiä seisomaan. Lippuja etukäteen saatavana Seppälän saunalta ja poikatalolta.

Sudburyn Osuusruokalan, Consumers Society, Kuluttajain yhdistyksen

Isännöitsijän toimi

on toimeen haluavien ja kykenevien haettavana. Toimen hoitajalta vaaditaan kirjanpito- ja englanninkielen taito ja voimassa oleva jäsenyys johonkin työväenjärjestöön.

Hakemuksien, palkkavaatimuksineen, on oltava sisään jätettynä viimeistään t.k. 20 päivään mennessä. Toimi on vastaanotettava t.k. 30 päivänä.

Paitsi hakemuksissa vaadittua palkkaa kuuluu siihen luontaisetuisuuksina talosta vapaa asunto ja ruoka. Hyväksyttävä takaus on hankittava, josta johtuvat menot suoritetaan talon puolesta.

Hakemukset suosituksineen lähetettävä osoitteella: (PLM

Consumers Society, Johtokunta,

Box 1298, Sudbury, Ont.

Lihan-leikkaaja halutaan

Consumers Co-op. Store Co. Ltd., Nipigon, Ontario, haluaa saada toimeensa kykenevän lihanleikkaajan, jonka tehtäviin tulee myös palvella ostajia sekatavarakaupan puolella. Etutila niille hakijoille, jotka omaavat osuustoiminnallisen periaatteen. Vaaditaan suomen sekä englannin kielen taito. Hakemukset tulee olla sisällä suosituksineen sekä palkkavaatimuksineen huhtikuun 27 päivään. Toimeen tulee saapua toukokuun 15 päivä. Kirjoittakaa osoitteella:

Consumers Co-op. Store Co. Ltd.,
Nipigon, Ontario, Canada

JOS MATKUSTATTE VANHAAN MAAHAN

viekää mukananne yksi näitä

fonografeja,

Me takaamme ne viideksi vuodeksi.

Kaksi fonografivieteriä vapaasti

COLUMBIA PORTABLE NO. 163

Tämä on hienoin ja parhain Portable soittokone saatavissa. Soittaa äänekkäästi ja selvästi. Koko 9 tuumaa korkea, 14 t. leveä ja 18 t. syvä. .....**HINTA $75.00**

Jos ette halua maksaa heti käteisellä, lähettäkää $45.00 ja loppu $5.00 kuukaudessa.

10 levyä vapaasti ostaessanne heti käteisellä tai suorittaessanne viimeistä kuukausimaksua

Columbia Portable No. 120 — Hinta $40.00

$25.00 käteistä, $5.00 kuukausittain

10 levyä vapaasti ostaessanne käteisellä tai viimeistä kuukausimaksua suorittaessa

UUSIA COLUMBIA LEVYJÄ 75C.

LEO KAUPPI, KOOMIKKO

3106F PIKKU LIISA — YHTEINEN SUSANNAMME

JEAN TESLOF,, BARITOONI

3108F TIENI KULKU MANDALJAAN — NICHAVO

HANNES SAARI ja MIESKVARTETTI

3109F PRIKI EFROSIINA, I osa — PRIKI EFROSIINA, II osa

WILLY LARSEN, HARMONIKKA

3110F MUISTOJA POHJOLASTA, MARSSI
MUISTOJA SYNNINLAAKSOSTA, SOTIISI

Matti Jurva, koomikko, barit.

3096F Kylpymatka
Ilta pienessä kaupungissa

Saima Laurila-Newman, sopr.

3098F Oi Bajadeeri
Oikeaan ja Vasempaan

Otto Laurinen, Baritoni

3091F Minun Enkelini
Sireenien Kukkiessa

Akseli Vuorisola, Baritoni

3085F Katinka
Alaska

Leo Kauppi, Koomikko

3083F Aika Poika
Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka
Honolulu
3069F Sjöman Anderson 1
Sjöman Anderson 2
3067F Oi Tyttö Tule
Meren Aallot Valssi
3060F Renkjussi Palajaa
Sodasta
Herra Petteri
3058F Kulkijaksi Luotu
Juhannustanssit Paksulassa
3052F Salkolan Syntymäkemut
Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni
Heitä Huolet Pois
3040F Kuuliaiset Kottilassa
Helmi ja Kalle
3082F Maailman Matti
Rivakka Polkka

Hiski Salomaa, Koomikko

3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo
Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen
Tiskarin Polkka

Hannes Saari, Tenori

3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Proletaarit Nouskaa
Korven Raatajille
3064F Sonja
Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero
Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet
Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat
Chrysantemum
3034F Volgan Aallot
Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika
Kulkurin Masurkka

Jean Thesloff, Baritoni

3028F Mustalaisen Surulaulu
Vanha Mustalainen
3029F Illalla Kävelin
Heikki Hautala

S. Steinback, Soprano

7006 Laulu Tulipunaisesta Lintuselle

J. Anderson, Soprano

3014F Laulu Tyttö Keinu Laulu

O. Pyykkönen, Tenori

3026F Viaporin Valssi
Vangin Laulu
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä

Stein Ostman Orkesteri

3093F Taika Yö Laulu
Mustalaisen Kaipaus
3095F Suru, Valssi
Moskova, Marssi
3099F Aamuinen Koi!
Hawaijan Yö, Valssi
3104F Merenneito, Sotiisi
Honolulun Kuutamo, Valssi

S. Sosialisti Orkesteri

3094F Venäläinen Surumarssi
Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen
Vapaa Venäjä

Willy Larsen, Harmonikka

3092F Elokuun Kuutamo, Valssi
Sakjärven Polkka
3035F Eveliina, Polkka
Unennäkijä, Valssi
3031F Viimeinen Valssi
Helmi Schottise
3030F Syystunnelma, Valssi
Hämärä, Polkka
3027F Rakkauden Kaiho, Valssi
Suomen Polkka
3021F Yksin, Valssi
Heilani Kanssa, Polkka

E. Jahrl, Harmonikka-soolo

3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi

Viola Turpeinen, Viulu ja Harmonikka

3077F Kulkurin Serenaadi
Vanhanmaan Sotiisi
3074F Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

Venäjän Orkesteri

12053 Volgan Lauttamiesten Tummat Silmät, valssi
12048 Iloisen Lesken Valssi
Carmen Sylva
20105 Barrikaadeilla Marssi
Port Arthur Marssi
20046 Marselloise
Muistoja v. 1917
20140RC Manchurian Kukkuloilla Valssi
Vanha Sonja Valssi
20132RC Suru Valssi
Menneitä Muistoja Valssi
20133RC Tosca Valssi
Särkynyt Elämä Valssi

12 tuum. levyjä $1.25

55128FC Paja Metsässä
Mylly Synkässä Metsässä
59048FC Tonavan Aallot vals.
Syystunnelma Valssi
59040FC Yli Aaltojen Valssi
Elämä Wienissä vals.
59045FC Syysunelma Valssi
Lumous Valssi
59039FC Rakkaus ja Kevät
Kevät Valssi
59032FC Iloisen Lesken Valssi
Luxembourgin Valssi
59046FC Kello Kolme Aamulla, Valssi
Vihkiminan Tuulessa Valssi
53008 Finlandia
Sibeliuksen Sävellyksiä

Täytämme tilauksia ympäri Canadan.

COLUMBIA MUSIC CO.

602 QUEEN ST., WEST, TORONTO, ONT.

TRÄPPÄRIT HUOM.!

Turkiksista maksamme päivän korkeinta hintaa. Canadan ruskeita oravan nahkoja ostetaan.

KETUN JA SUDEN PYYNTIOPPI saatavana suomenkielellä, hinta $5.00. Varmat tulokset.

WILLIAM HOTTI

98 Elm Street East, huoneusto 3

BOX 1988 — SUDBURY, ONT. — PUHELIN 1865

Uudelleen rakennettuja

Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

GENERAL WELDING CO.

"Jos se on metallia, niin me juotamme sen"

Radiattoreiden korjaustyötä tehdään

Storage Battery U.S.L. Service Station

Työ taattua
Paikka avoinna klo 8 ap. — 10 ipp.

10 LARCH ST. SUDBURY, ONT. PUHELIN 1940

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

WEST END RAUTAKAUPPA

MAALEJA, ÖLJYJÄ ja VERNISSAA — HUONEKALUJA ja URHEILUTARPEITA

COSCO ja BONIFERRO, omistajat

(Vastapäätä Imperial pankkia)

139 James Street — Puhelin 1176 — Sault Ste. Marie, Ont.

Huoneita saatavana

päivittäin viikottain ja kuukausittain. Myöskin hyvä puhtaus.

EDVARD WESSA

173 Huron St., Soo, Ont.

FAUSTO STUDIO

Sault Ste. Marie, Ont.
Puhelin 557W — 367 Albert St. W.

Ensiluokan valokuvia, värikoketus- ja kokonaisvärjäystyötä.

Erikoisalamme vihki- y.m. kuvia.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä.

Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.

SAULT STE. MARIE, ONT.

UUSI SAUNA

Avoinna joka arkipäivä
kello 10 a.p. 12 yöllä.

John Aho,
340 Albert St. W.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

Toht. F. V. GRADY

HAMMASLÄÄKÄRI

TUNNIT:

8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.

Konttori 2 Albert St.
SOO, ONT.

Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 13[illegible] Kotiin 426 M.

I. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brier
MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat, Notariot,
363 Queen Str.,

Sault Ste. Marie, Ontario,
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

JOHN KONKA

JALKINELIIKE

Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

Ruokaa ja [illegible] ja asuntoa

saatavana. (P

K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

317 Albert St. W., Soo, Ont.

Hieroja

K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2293 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Ketola